

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Ham miestas puole

Vienas milijonas vokiečių žuvę mušiuose

Karės lauko padėjimas kaizerio sostinėj

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

FRANCUZAI PAVILJO PRIEŠĄ 10 MYLIŲ.

Miestai Chauny ir Ham paimta. Du Nord kanalas pereita visa linija.

LONDONAS, rugs. 6. — Visu 140-mylių frontu nuo Ypres Rheimo vokiečių armija vis tebesitraukia.

Tarp Vesle ir Aisne upių, nuo laiko kaip vokiečiai ėmė trauktis atgal per Aisne upę, Amerikos kariuomenė pasistumė priekyn nuo keturių iki septynių mylių.

Oficialūs francūzų pranešimas šią naktį skelbia, kad kai-kuriose vietose į rytus nuo Du Nord kanalo francūzai pažengė daugiau kaip dešimt mylių priekin.

Francūzai užėmė vėl visas savo senias tranšejas ištiesiu frontu į šiaurę nuo Aisne.

Ham ir Chauny puolė.

Ham ir Chauny tapo šturmu paimti.

Talkininkų linijos dabar taip arti prie pietinio Hindenburgo linijos galo, jog sunkiosiomis armotomis gali bombarduoti Laoną ir La Fere. Laon ir La Fere yra du vyriausiu punktu, į kuriuos pietinis Hindenburgo linijos galas remiasi.

Neuve Chapelle taip pat paimtas.

Šiauriniame linijos gale angli kariuomenė šandien paėmė Neuve Chapelle ir Bussy ir perėjo antron pusėn Du Nord kanalo visu frontu, išskiriant tik į šiaurę nuo Havrincourt į Scarpe.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

1,000,000 ŽUVĘ

Vokiečių kareivių mušiuose nuo kovo 21.

SU FRANCUZŲ ARMILIA. FRANCIJOS, rugs. 6. — Remiantis gautomis labai akuratiomis informacijomis, padaryti sąskaitojimai parodo, kad nuo kovo 21 dienos vokiečiai žudė vieną milijoną ir šimtą tukstančių kareivių.

LONDONAS, rugs. 5. — Pasak Daily Mirror, Anglijos pašto darbininkai savo nacionalę konvenciją, kuri bus veikiai laikoma, reikalauja didesnę mokesčių, pensijų ir geresnio darbo valandų sutvarkymo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

BERLINE PASKELBTA KARĖS LAUKO ĮSTATYMAS.

Kanceleris Hertling pasitraukias nuo vietos.

AMSTERDAMAS, rugs. 5 (suveikinta). — Berlyno miestas ir visa Brandenburgo provincija tapo pastatyta po karės lauko įstatymu, arba pasak Koelno Volks Zeitungos, "apgulimo įstatymu, sulig kurių skiriama piniginių ir kalėjimo pabaudos asmenims, prasimanantiems ir skleidžiantiems neteisingų žinių tikslu sukelti neramumo žmonėse."

Pastaba prie to dekreto, po kuriuo pasirašo Brandenburgo provincijos generolas Linsingen, atkreipiama domos į skleidimą pasieptum, kartais piktų ir išdavių paskaly, labai perdant apie laikiną priešų pasiekimą, sėjant abejojimą apie tai, kad Vokietija sugėdinti ekonominiai išsilaikyti, niekiant pastebėti narsius Vokietijos armijų žygius.

Laikraštis Volks Zeitung pastebi, kad panašus dekretas esąs paskelbta taip pat Breslave ir kituose miestuose.

(Brandenburgo provincija tai Hohenzollernų valdonija. Taigi toks karės lauko įstatymo paskelbimas toje provincijoje laikoma kaip labai reikšminga dalykų).

Teisybė esanti slepiama.

Berlyniškis Vorwaerts nusiskundžia, kad žmonėms nesakoma teisybės apie dalykų padėjimą, o tai, sako, ir duoda priežasties visokiems gandams plėtotis. Tas švedamaniškis organas ypatingai aštriai atsiliepia apie karės biuletenus (trumpus pranešimus), kuriuose, sako, teisybė visados šyru padengiama.

Vakarinė Frankfurter Zeitung utarninko laida užsipuola ant Hertlingo valdžios už tai, kad per dešimt savo buvimo mėnesių nesirupino daryti visa, kas tik galima, "gerai taikai" atsiekti, ir už tai, kad ypatingos svarbos momentais ji pasirodė silpna esanti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KANCLERIS VON HERTLING PASITRAUKIAS

LONDONAS, rugs. 6. — Gra-

fas Georg F. von Hertling, vokiečių valstybės kancleris rezignavo. Kaip savo pasitraukimo priežastį jis paduoda blogą sveikatą. — Tą žinią praneša Daily Express korespondentas Genevoj, remdamasis gauta iš Muencheno, Bavarijos, telegrama.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Javų Malunai Sudegė

ST. JOSEPH, Mo., rugs. 6. — Šį rytą sudegė čia Schreiber Grain and Milling kompanijos javų malunai, devyni prekių ir du Pullmano vagonai. Gaisro padaryti nuostoliai siekia apie 125 tukstančių dolerių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Turės Eit Armijon

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Karės sekretorius Baker įsakė visų karės departamento biurų viršininkams, kad iki gruodžio 31 jie visur savo skyriuose dirbančius kareivinius amžiaus darbininkus, kurie bus įtraukti į 1-mą klasę, pakeistų tokiais vyrais, kurie fiziškai netinka kareivio tarnybai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Socialistų Laikraštis Suspenduotas 24 Valand.

Šiais metais buvo padaryta. PARYŽIUS, rugs. 6. — Vakarinis socialistų dienraštis L'Heure tapo dvidešimt keturimis valandomis sustabdyta. Figaro ir kiti laikraščiai sako, kad vyresnybė suspendavo jį Amerikos generaliam štabui reikalaujant.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Cukrus ir Toliau Bus Du Svarai Mėnesiui

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Maisto administracija, pasitarus su įvairių valstijų maisto administratoriais, šandien paskelbė, kad dabartinės cukraus porcijos — du svarai per mėnesį vienam asmeniui — pasilikis ir toliau.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Katalikai galį vest protestonus.

ROMA, rugs. 3. — Del karės, kuri labai trukdo susijūnijimą vienos šalies su kita, konsistorijos kongregacija suteikė Amerikos katalikų vyskupams teisės duoti šliubus apsigėdintuose katalikų su protestonais, nereikalaujant gauti tam išanksto popiežiaus leidimą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Nori tyrinėti medžioklę ant "slekerių".

WASHINGTON, D. C., rugs. 5. — Senatorius nuo Utah valstijos, Smoot, įnešė senatan rezoliuciją, kuria proponuojama, kad senato militarinė komisija imtų tyrinėti padarytą New York'e ablavą ant draftuojamųjų vyrų. Keletas senatorių aštriai smerkė tą ablavą, kaip nelegalę ir neleistiną. Senatoriui Kirby prieštaraujant, rezoliucijos svarstymas atidėta rytdienai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

SUSTABDĖ PINIGŲ RINKIMĄ.

NEW YORK, rugs. 5. — Distrikto prokuroras Swann įsakė sustabdyti pinigų rinkimą fondui, įsteigiam karės sunaikintiems miestams ir miesteliams atstiegti. Uždraudimas padaryta po to, kai prokuroras, išklasinėjęs tos organizacijos sektorę, Miss Jean Wick, padarė fondo reviziją. Revizija gi parodė, kad nuo įsteigimo fondo buvo surinkta apie 9000 dolerių pinigų, o iš tos sumos išleista 7000 dolerių fondo viršinių algoms ir šiaip smulkesniems dalykams.

Miss Cecelia Sartoris, generolo Ulysses Grant'o anukė, kuri dabar yra Francijoje, pažymėta kaip to fondo organizuotoja, o jo prezidentu yra augščiausiojo teismo teisėjas Charles L. Guy.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

TRYLIKA NORVEGIJOS LAIVŲ PASKANDINTA

LONDONAS, rugs. 6. — Norvegijos legacija paskelbė šandien, kad bėgu rugpjūčio mėnesio tapę, del karės priežasčių, paskandinta trylika Norvegijos laivų, visa, daiktan paėmus, 22,976 tonus talpos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Reikalauja nubaudo tiems kurie išnaudoja kareivių gimines.

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Massachusettso kongresininkas Treadway, savo pasiūlytu biliumi reikalauja nubaudo tiems kurie išnaudoja kareivių gimines. Treadway papasakojo komisijai, kad advokatai Washington'e ir kitur pradėjo suaisidėjimu jėškoti kritusių kareivių giminių tuojų tikslu, kad pasipelnis už bereikalingą patarnavimą atieškojime pinigų iš valdžios.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

S. V. Vartos Vokiečių Laivus Internuotos Peruvijoje.

LIMA, Peruvija, rugs. 6. — Kongresas patvirtino susitarimą, padarytą Peruvijos ir Amerikos valdžių apie vartojimą Callao porte internuotų vokiečių laivų. 8-ni vokiečių laivai internuoti Callao, buvo Peruvijos karinių spēkų paimti dar praėjusio birželio mėnesį. Tarp tų laivų yra keli dideli pasażieriniai garlaiviai, kurie pirmiau vaikščiodavo tarp San Francisco, Pietų Amerikos portų ir Vokietijos portų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

1,806,121 Tonų Anglių Iškasta Viena Savaite

WASHINGTON, D. C. — Šalvaitėje, pasibaigusio rugp. 31, iškasta 1,806,121 tonų kietųjų (antracito) anglių. — tai reiškia daugiau, negu kuria kita savaite.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

GEN. KORNILOVAS DAR SYKĮ UŽMUŠTAS

KOPENHAGENAS, rugs. 4. — Generolas Kornilovas, buvęs Rusijos armijos komanduojuojas, tapo granatos užmuštas Ekaterinodare — praneša laikraščio Politiken korespondentas Helsingforse. (Ekaterinodaras yra vyriausias Kubano srities miestas). Politiken'o korespondentas sako, kad šitokią žinią jis gavęs iš vieno finų armijos oficeriaus.

(Apie generolo Kornilovo mirtį buvo jau kart-kartėmis pranešta. Telegramose iš Rusijos visai apie jo mirtį buvo skelbiama: jis buvo ir nužudytas valdžios nuosprendžiu, ir šiaip nuduogtas ir mušiuose užmuštas).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

25 METAI KATORGOS

Tokią bausmę paskyrė karės teismas I.V.W. vadovams.

ROCKFORD, Ill., rugs. 6. — Roy Dempsey ir Allen Wilson, abudu tariamu I.V.W. vadovai, už įsakymų neklusumą vakar tapo Camp Grant karės teismo pasmerkti dvidešimt penkiems metams katorgos Leavenworth kalėjime. Juodu buvo atsisakę vilkėti uniformas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

S. V. Garlaivis Paskandinta Vokiečių Submarinos

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Laivyno departamentas gavo šandien žinią, kad Amerikos garlaivis Lake Owen tapo vokiečių submarinos paskandintas. Žuvę penki civiliai įgulos žmonės. Garlaivis buvo 2308 tonų, vartojamas karės medžiagoms gabenti. Šoviniai iš submarinų kanuolių garlaivis paskandinta svetimuose vandenyse rugšėjo 3.

Išskiriant penkių pasigendimų žmonių, visi kiti įgulos nariai išgelbėti. Šeši kiti sunkiai sužeisti, šeši kiti lengviau.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Neleis naujų trobų statyt kol karė pasibaigs.

WASHINGTON, D. C., rugs. 5. — Niekur Suvenyose Valstijose nebebus statoma naujų trobų, kol karė tęsis, be State Council of National Defense leidimo. Šitokią sprendimą padarė vakar karės industrijos taryba. Nuo dabar, norintys trobų statyt, turės kreiptis į State Council of National Defense. Jei tas priaras, aplikacija turės būti apsvastyta dar Washington'e.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Buenos Aires Pašto Darbininkai Streikuoja

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 6. — Vakar vakare susireikavo čia du tukstančiai pašto ir telegrafų darbininkai, ties kalaudami daugiau algos. Ties centraline pašto valdyba jie surengė demonstraciją ir daunodami maršavo miesto gatvėmis.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

CLEVELAND, O., rugs. 4.

County auditorius John A. Zangerle vakar paskelbė, kad John D. Rockefelleriui nereikės šiemet mokėti taksų nuo jo 5 milijonų dolerių vertos nuosavybės Cuyanoga countyj, delto kad jis negyvenęs Clevelande.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ANGLIJOS DARBININKŲ KONGRESAS NENORI NAUJOS PARTIJOS

DERBY, Anglija, rugs. 6. — Nesulyginama balsų didžiama Anglijos darbininkų kongresas šandien atmetė Havelock Wilsono rezoliuciją. Ta rezoliucija reikalavo, kad būtų steigama nauja amatų unių politinė partija Anglijoj.

(Idomu pastebėti, kad apie tą Anglijos darbininkų unių kongresą, reprezentuojantį apie penkis milijonus organizuotų darbininkų, spauda jokių žinių nepaduoda. O juk ten, be abejo svarstomi ir rišami opiausi ir nepaprastai svarbūs šio momento politiniai, ekonominiai ir socialiai klausimai!—Red.).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

NEDISKUSUOT KARĖS IVYKIŲ

Toks persergėjimas duota Vokietijos reichstagui.

ZUERICH, rugs. 6. — Vokietijos generalis štabas pranešė valstybės kancleriui Hertlingui, kad šitokios ar tokios diskusijos reichstage apie dabartinius karės atsitikimus labai pragaištingai atsiliepsią kaip į kariuomenės taip ir visų Vokietijos žmonių dvasią.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

HOLANDIJA PROTESTUOJA

Kam vokiečiai skandina jos laivus.

HAAGA, rugs. 6. — Holandijos pasiuntinui Berlyne duota instrukcijų, kad jis užprotestuotų prieš Vokietiją už naikinimą submarinomis Holandijos laivų taip vadinamoj neįsileidžiamoj zonoj, ir už paskandinimą septynių jos žvejų laivų rugšėjo 24.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Sibiras paskelbės karę Vokietijai.

Valstybės departamento gautas iš Irkutsko, Sibire, pavėlinos žinios (datuotos rugpjūčio 13) sako, kad Omske įsisteigus provizionale Sibiro valdžia formaliai paskelbus karę Vokietijai, prisiečius ant savęs užsienio skolas ir atsiaukus į talkininkus pagelbos.

Gaudai apie užmušimą Simbirsko buvusiojo Rusijos užsienio dalykų ministerio Sazonovo patvirtinti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Rockefelleris išsisuko nuo taksų ant 5,000,000 nuo savybės.

CLEVELAND, O., rugs. 4. — County auditorius John A. Zangerle vakar paskelbė, kad John D. Rockefelleriui nereikės šiemet mokėti taksų nuo jo 5 milijonų dolerių vertos nuosavybės Cuyanoga countyj, delto kad jis negyvenęs Clevelande.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Prezidento Užtarimu Išgelbėta Gyvastis

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Šandien sužinota, kad prezidento Wilsono įsimašymu tapo išgelbėta kareivio gyvastis. Priv. William A. Kerner, komp G. 306 inf., Camp Upton, N. Y., buvo karės teismo pasmerktas mirti už neklusumą paliepiant. Prezidentas Wilsonas apmetė mokėti taksų nuo jo 5 milijonų dolerių vertos nuosavybės Cuyanoga countyj, delto kad jis negyvenęs Clevelande.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DELEI "SLEKERIŲ" GAUDYMO.

Prezidentas reikalauja oficialio pranešimo po karųjų debatų senatorių.

WASHINGTON, D. C., rugs. 4. — Prez. Wilson pareikalavo iš gener. prokuroro Gregory pilno pranešimo apie aplinkybes "slekerių" gaudymo New York'e jį savaite.

Prezidento pranešimo reikalavimą tikslas nesužinota. Jo pareikalavimas pasiūsta po karųjų ginčų šandien senate ir po Utah valstijos respublikonų senatoriaus Smooto pasiūlymui rezolucijos, kurioj jis reikalauja, kad būtų paskirta militarė komisija ištirimui to, kas davė prisakus panaudoti kareivius ir jureivius gaudymams. Arkansaso senatorius demokratas Kirby buvo prieštasti atmetimo jos, bet senatorius žada ją vėl paduoti pirmadienį.

Bielaski prisiima kaltę ant savęs.

Vyriausio maršalo gen. Crowdero raštinėj buvo sakoma, kad areštavimai padaryta be tos raštinės leidimo ar žinios. Bet vėliau vakare buvo autoritetinai paskelbta, kad New York'e gaudynės buvo daromos justicijos skyriaus įsakymu ir kad visą atsakomybę prisiima vyriausis tyrinėjimo biuro skyriaus viršininkas J. Bruce Belaski.

Šitą dalyką senate iškėlė senatorius Chamberlain. Jis pasakė, kad nors jis neapkenčia taip vadinamų "slekerių" bet jis norėtų, kad jie būtų pasiekiami priederamu įstatymo keliu.

Šitame nupeikime areštavimų prietarė jam šitie senatoriai: New Yorko — Cadler, Connecticuto — Brandegee; Oklahomos — Gere, Californijos — Johnson, ir kiti.

Poindexter užsistojo.

Washingtono senatorius Poindexter atsiliepė, kad senatorių tvirtinime dalykų yra daug palaidumo ir nad New York'o valdžios esą fik savo priedermę pildo. Jis grynė taji pasielgimą kaip "išteisinamą karinį veikimą".

Senatorius Lodge tvirtino, kad senatas privalo žinoti, kokia valdžia atsakų už nepaaiškinimą kareiviams ir jureiviams, gelbėjusiems areštuoti, kad jie privalo klausyti tik savo tiesių viršininkų.

"Man visviena, kas atsako, atėrė senatorius Poindexter. Aš norėčiau, kad jie tą patį padarytų visose Suv. Valstijose ir kad kiekvienas slekeris būtų suimtas. Valdžia yra verta pagyrimo, o ne papeikimo".

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Prezidento Užtarimu Išgelbėta Gyvastis

WASHINGTON, D. C., rugs. 6. — Šandien sužinota, kad prezidento Wilsono įsimašymu tapo išgelbėta kareivio gyvastis. Priv. William A. Kerner, komp G. 306 inf., Camp Upton, N. Y., buvo karės teismo pasmerktas mirti už neklusumą paliepiant. Prezidentas Wilsonas apmetė mokėti taksų nuo jo 5 milijonų dolerių vertos nuosavybės Cuyanoga countyj, delto kad jis negyvenęs Clevelande.

 1414 So. 49th Court
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2316

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by Lithuanian News Pub. Co., Inc.

840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Preiūs elna kasdien, išskyrus dienomis. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1940 S. Halsted St., Chicago, ILL. Telefonas: Canal 1506.

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Preiūs kompiuteris: Kalna:

Apžvalga

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KO JIEMS TRUKSTA.

Chicago "Lietuva" soko ginti tautininkų srovę ir vieną josios vadų, p. J. Šliupą, nuo "Naujienu". Ji pasipiktino tuo, kad "Naujienu" pasakė, jogei daugelis klerikalų ir tautininkų, kalbėdami apie Lietuvos nepriklausomybę, turi omenyje tą "nepriklausomybę", kurią Lietuva apdovanojo kizeris, ir kad Dr. J. Šliupas džiaugiasi, jogei Lietuva gavo tą "nepriklausomybę". Chicagoškis tautininkų organas šaukia, kad jai esąs "melas" ir dągi sužinuos, kas las.

Gera: pažūrėsimė. Pirmiausia apie melus. "Lietuva" prikiša "Naujienu". Jos skaito kizeriškos "nepriklausomybės" mylėtojai vi Lietuvos nepriklausomybės balsio šalininkus ir net kone visą lietuvių tautą. Tuo-gi tarpu "Naujienu" kalbėjo tikrai "daugeli klerikalų ir tautininkų". Vadinasi, kitiems melas prikašiodama, pamelavo pati "Lietuva".

Toliaus. Ji mėgina užginti, kad Dr. J. Šliupas rodė džiaugsmą delei tos kizeriškos Lietuvos "nepriklausomybės". Tad rodysime jai faktus.

Visi atsimeina, kad p. Šliupas rašė telegramą "Tėvynei" iš Europos, išgirdęs, kad Lietuvos Landesratas (Taryba) paskelbė "tųvą nepriklausoma"; toje telegramoje jisai net sušuko "vivat". O Lietuvos Landesratas juk paskelbė Lietuvą "nepriklausoma" kaip tik toje prasmėje, kaip norėjo kizeris (pasiremiant tuo Landesrato paskelbimu, kizeris išleido savo deklaraciją apie Lietuvos "nepriklausomybę").

Bet gal sakysite, kad tautininkų lyderis tuomet, kai šaukė "vivat", dar galėjo nežinoti tikros Landesrato paskelbimo prasmės. Leiskime, kad taip. Tad paklausykite toliaus.

Pas Šliupas, pagrįžęs Ameriką, atliko didelį maršrutą per lietuvių kolonijas, ir iš kaikiurių vietų buvo pranešta, kad jisai gyvė Lietuvos Landesratą už išgavimą Lietuvai "nepriklausomybės" ir džiaugėsi, kad ir Tur-

kija su Bulgarija ta "nepriklausomybę" pripažino. Kada p. Šliupas važinėjo po Ameriką, jisai jau turėjo gerai žinot apie tą "nepriklausomybę", nes jau ir amerikiečių publika buvo senai pasiekusios žinios apie ją.

Toliaus. Pas Šliupas turėjo Chicagoje pasikalbėjimą su "Naujienu" redaktorium ir jam taip-pat gyrėsi taja Lietuvos "nepriklausomybę", kurią pripažinusios Turkija su Bulgarija; girdi, dabar reikia tikti, kad ją pripažintų Washingtonas ir tautininkų valdžios.

Tai, rodos, faktų užtenka. Juos gerai žino ir "Lietuva", ir ji turi drąsos straksėti "Naujienu" i akis!

Isimarkavus, ji dasitarška iki to, kad prasimano, buk "Naujienu" kritikuoja kizeriškos "nepriklausomybės" pritarėjus tuo tikslu, kad "denunciavus" valdžiai priešingos partijos žmones. "Denunciacija" tasai tautininkų organas vadina nurodymu to dalyko, kurio pripažinimo p. Šliupas žadėjo prašyt Washington! Ar matėte, kur tokį protą?

Ir kas, kas kalbėtų apie "denunciacijas", tiktai jau ne "Lietuvos" redakcija, kuri per eilę mėnesių stengėsi diskredituoti Darbininkų Tarybą, kaipo "neolajaliską" organizaciją — kol neatkando dantis.

Et, jau, pnuoliai Nespreški-te apie kitus pagal save!

Klesų kova ir kiti galai.

"Butų didžiausia nesamone, jeigu darbininkai tiek-pat savo energijos cikvotų kovai su smulkiais biznieriiais arba mažais farmieriais, kuriuos stambus kapitalas smaigia kartais nemažiau kaip darbininkus, kiek ir kovai su kapitalistų korporacijomis ir turtais", rašo "Naujienu" 28 d. rugpjūčio savo straipsnyje "Klesų kova ir taktika".

Apskritai imant, tai tiesa pasakyta. Bet smulkiau nagrinėjant — ne taip yra.

Per keliolika metų nuo tada, kaip tik pradėjau suprast socializmą ir darbininkų judėjimą, aš visados sakydavau: nereikia pirm visko su mažiukais kovoti; tikrą savo kovą atkreipkime prieš didžiuosius savo priešus.

Da maža bėda, kad tuli socialistai kovoja su tais mažiukais tiek pat, kiek ir su didžiaisiais. To negalima dar pavadinti didžiausia nesamone. Iš pradžių visuomet daugiau yra kovoja ma su mažaisiais priešais, negu su didžiaisiais. Tilžės "Ukininkas" kovodavo su klebonais, nes patįs kaimiečiai katalikai su jais kovodavo. Jis maža kovojo su tikruoju priešu — su bažnyčios vadovais ir visa klerikalizmu sistema. Žiurint į valdžią, taip "Ukininkas", taip "Darb. Balso" (LSDP) organas daugiau kovodavo su "raudonsiliais" (žemskiais, žandarais), negu su viršininkais, gubernatoriais, vi-kaus dalykų ministerija, — žodžiu, daugiaus, negu su didžia-ja biurokratija.

Liet. Soc.-Dem. Partija išpradži buvo nutarus vest kovą tiktai su darbininkų samdytojais, nesikišant į politiką — reiška, nebandant griauti netikuso surėdymo. Tą jų "ekonomi-škas" pasmerkė ypac lenkai iš PPS.

Aš jau tada manydavau ir savo draugams, kaime, sakydavau: ne žemskis yra kaltas, bet visa tvarka, kuri negali apsieiti be tokie žingsnių. Už tai reikia naikinti tvarką. Panašiai pasakui, atvažiavęs į Ameriką, kritikuodavau laisvamanius, kad jie daugiausia ēda tik kunigus,

o tikrųjų darbininkų priešų — buržuazijos, jos surėdymo be-veik nekludlo. Jie biznieriis ir ukininkus-farmierius skaitė to-kiems pat darbininkais, kaip rankpelniai.

Nedvynai, kad ir LSS. išprad-žių taikėsi su biznieriiais: šitie dėjosi prie jos, buvo kone visi tulą laiką "socialistais" (net to-ki, kaip Dr. Graičiūnas ir A. Ol-szewski buvo įsirašę). Bet ar-tada LSS. turėjo didžiulius sam-onę? Priešingai, jos samonė buvo visai menka. Greičiau tai buvo nesamone. Jos samonei kplant, biznieriiai atsimėtinėjo nuo jos ir niekino ją. Jų ideolo-gas, Dd. Šliupas, pasiūlė su prakalbomis atlikti to niekini-mo kovą.

Toliaus "N." rašo: "Tokia neišmintinga taktika staciai kenktų darbininkams, nes ji stumtų smulkiuosius biznieriis ir mažesnius farmie-rius į stambiojo kapitalo glėbį: reiška, stiprintų aršiausius dar-bininkų išnaudotojus".

Šitas argumentas neišlaiko kri-tikos. Jeigu stambusis kapita-las biznieriis "smaigia kartais nemažiau kaip darbininkus", tai kaip gi tie biznieriiai puls į jo glėbį? Kad tik jie galės rasti smagesnį gyvenimą tame glėbyje, kad tik galės susitaikyt su savo smaigikais, tai nors mes, socialistai, jiems medaus ant liežuvių teptume, jie vis sakys, kad tą "žmogūdų" darbas (taip dabar Šliupas sako).

Biznieriiai, tiesa, neuzinteresuoti tuom, kad fabrikų darbi-ninkai dirbtų už mažesnius už-darbius; jiems geriau, kad dar-bininkai daugiau uždirba, nes iš jų jie biznį daro. Bet kadangi pas mus "biznieriiais" yra ir vi-soki amatininkai—meisteriai, ku-rie patįs samdo kokį vieną arba daugiau darbininkų—gizelių, tai jie savo pusę užinteresuoti, kad darbininkų uždarbiai nelabai kiltų. Pirmiau socialistais greičiau darydavos toki gizeliai, kaip ir jų meisteriai; kai prisi-ėjo jiems susreikuoti, tai čia ir užvirė kova su biznieriiais. Taip, keliolika metų atgal prieš Olsze-wskį kovojo jo zecerai; taip paskui prieš vieną jų zecerų ko-vojo jojo darbininkai, kada ji-sai tapo spaustuvės savininku So. Bostone.

Aš pats metus-kitus samdžiau-si darbininką-zecerį ir žinau, kad tarp samdininko ir samdy-tojus negali buti tikro sutiki-mo. Sutikimui, tiesa, čia yra vienas principas: jeigu tavo biz-nis neš tau daug pinigų ir tu mokėsi geras algas, pridėsi nors penktuką daugiau nekaip kiti samdytojai, tai sutikimas tarp tavęs ir tavo samdininkų rody-sis draugiškas. Bet tik rodysis. Juk pats tavo biznio pinigų der-lingumas ženklis tai, kad tu ne-labai jau rupiniesi augstomis idėjomis ir besibroliaivimu su savo samdininkais: vis labiau ir labiau tu skiriesi nuo jų ir gal atsisikirsi nuo jų klesos. Nors faktiškai neatsiskirsi, bet dva-tiški ryšiai retai ir su žiburiu kas nors suras.

Iš to neišėina, kad jau ir rei-ka su tais smulkiaisiais biznie-riais tiek pat kovot, kiek ir su didžiaisiais. "Naujienu" gali čia atsakyt man, kad jos socialistų tame straipsnyje neminėjo, o tik ra-šė apie darbininkų kovą. Bet darbininkai nesocialistai šių gadyne prieš stambųjų kapita-lą nėra labai aršūs. Kiekvie-nas jų pasakys, kad "didesnį fabriką geriau dirbt". Mat, di-desnį uždarbį gauna. O kad ten sunkiau dirbti, negu pas ma-žą biznierių, tai to nerokuoja. Sun-kumas, raumenų syvų spaudi-mas — tai menkiesis, bile kvo-teris viršaus už dienos darbą. Ši-tuos dalykus gal patįs draugai darbininkai išaiškins laikraštyj,

je geriau gali žinot ir mes nori-me žinot, kodėl toki rankpel-nių psichologija. Susipratę da-rbininkai tankiaus įeškos len-gyvesnio darbo, nors ir kvoteriu mažiau uždirbtų. Jie, mat, pa-žįsta pakilnesnius gyvenimo smagumus: nori perskaityt lai-kaščius, daryt visokius mitingus, teatrus, koncertus ir tt. Nusidir-bęs pekliškoj "fabrikoj" negalė-si — nemokėsi tų dailės dalykų atlikti. Prisigersi rudžio ir už-migsi ant lovos (ne lovoj) gal nesiprausęs, o gal ne nusire-dęs.

Kritikuodami biznieriis ir far-mierius nenuvysime nuo socia-listiškojo judėjimo, jeigu jie so-cializmą supras ir matys, kad tik jame yra visų vargstančiųjų išganymas. Bet jie turi suprast, kad jame yra pirm visko labiau-siai skriaudžiamųjų uždarbiau-jančiųjų darbininkų išganymas. Dėlto jie neturi pas mus daryt tokių savo manierų — kaip tai tankiai atsitinka, — kad darbi-ninkų-socialistų solidarumo ir kovos kaštais išsikeltų save į di-dvyrius, sakant, darykit taip, kaip mums geriau, o ne, tai mes einam šalin nuo jų!

Biznieriiai ir maži farmieriai tarpe socialistų tankiai tampa radikalais. O kad radikalizmas tarp socialistų netlabai giluoja, tai jau nekartą rašė pačios "Naujienu". Amerikos farmieriai, ypač vakaruose, yra toki radi-kališki, kad net su anarhistais juos lygina. Socialistų Partija jau jiems nepataikauja taip, kaip dešimtis metų atgal.

Jeigu jie mes socializmą tik-dėlto, kad socialistai juos kriti-kuoja, tai jie dabar nėra socia-listais; jeigu jie nubėgs į glėbį didžiojo kapitalo, to savo smaugiko, tai ne tiesa, kad tasai yra jų smaugiku, arba jie buvo tik del kokį savo asmeninių, laiki-nių iškovavimų prisiplakę prie socialistų.

Mokslinis socializmas yra dar-bininkiškas. Jis turi but toks nuo apačios iki viršui, perdėm, skersai ir išilgai, jeigu norime, kad jis įvyktų. Biznieriiai ir farmieriai nėra tikrąja prasme darbininkai. Jeigu jie nori but socialistais, tegul taikosi prie mokslinio socializmo, tegul sa-vo dvasia buna darbininkiški socialistai. Tegul jie nenori, kad prie jų taikytųsi darbininkai — rankpelniai, — kad gerbtų jų smulkiai buržuaziskus tikslus. Tada nebus jiems tos specialės kritikos socialistų tarpe, kad, ot, "tu biznieriis", "tu buržuazas". — J. B.

Klesų kovos taktika.

Mes labai džiaugiamės tuo, kad straipsnis "Klesų kova ir taktika" paskatino drg. J. B. pa-sidalinti savo mintimis su dien-raščio skaitytojais. Taktikos klausimai yra be galo svarbus dalykas socialistams ir šiaip protaujantiems darbininkams. Tik išmokus juose orientuotes, galima sąmoningai svarstyt tuos skirtumus tarpe įvairių so-cialistinio ir darbininkiško ju-dėjimo šakų, kurie šandie iš-saukia tiek daug gincų socia-listų ir darbininkų spaudoje ir or-ganizacijose. Bet pas mus, A-merikos lietuvių socialistus, tie klausimai yra visai aplėisti; ir net yra labai sunku pažadinti in-teresą prie jų. Visi nori girdėt ir kalbėt tiktai apie "principus", idant ant greitųjų įgijus gabu-tu nuspresti, kas yra "ištikti-mas idėjų" ir "teisingas darbi-ninkų draugas", o kas yra "par-sidavęs", "nudarėjęs", "subur-žuazėjęs" ir tt.

Augščiaus išspausdintasai drg. J. B. straipsnis prisideda prie to, kad daugiaus nušvietus tą, iki šiol pas mus menkai teis-gvildentąjį dalyką. Jisai yra

parašytas formoje polemikos su "Naujienu", bet ištiesy tai daugiau kaip du trečdaliu jo tu-rinio yra tiktai papildymas to, kas buvo pasakyta dienraštyje.

Bet polemikos forma, kurią pasirinko autorius, gali išsaukti jo straipsnio skaitytojus kai-kurių nesupratimų; ir mes no-rėtume juos prašalinti keletu pa-aiškinančių žodžių.

Stambiausis nesupratimas gali but štai kame: kadangi drg. J. B. rašo straipsnį pavidale gin-čo su "Naujienu", tai skai-tytojai gali pamanyt, kad jos yra išreiškusios priešingą jam nuomonę visame kame, ką jisai tvirtina. Pavyzdžiui, jisai bai-gia savo straipsnį tokiais saki-niais:

Mokslinis socializmas yra darbininkiškas. Jis turi but toks nuo apačios iki viršui, perdėm, skersai ir išilgai, jei-gu norime, kad jis įvyktų. Biznieriiai ir farmieriai nėra tikrąja prasme darbininkai. Jeigu jie nori but socialistais, tai tegul taikosi (? "N." Red.) prie mokslinio socializmo, tegul savo dvasia buna darbi-ninkiški socialistai. Tegul jie nenori, kad prie jų taikytųsi darbininkai — rankpelniai, — kad gerbtų jų smulkiai bur-žuaziskus tikslus. Tada ne-bus jiems tos specialės kriti-kos socialistų tarpe, kad, ot, "tu biznieriis", "tu buržuazas".

Žmogui, perskaičiusiam ši-tuos autoriaus užreikšimus po-to, kaip jisai skaitė jo išvadži-mus, kritikuojančius "Naujie-nus", gali ateiti į galvą mintis, kad "Naujienu" ir šitame da-lyke yra išreiškusios priešingą nuomonę, tai yra: kad jos ne-pritaria tam, kad mokslinis so-cializmas yra darbininkiškas; kad biznieriiai ir farmieriai, ku-rie ateina į socialistų partiją, privalo taikyties prie darbinin-kų ir tt. Bet tai, žinoma, buty visai klaidinga mintis. "Naujie-nos" šitame dalyke mano, ap-lamai imant, lygiai taip, kaip drg. J. B.

Turime dar pastebėti, kad visa trečioji drg. J. B. straipsnio dalis kalba apie dalyką, kurio mes specialiai nenagrinėjome kritikuojamame jo straipsnyje. Mes rašėme tenai apie klesų ko-vą, o ne apie kritiką. Tie drg. J. B. išvadžijimai, vadinasi, y-ra grynas priedas prie to, ką mes diskutavome.

Antras nesupratimas, kurį gali išsaukti drg. J. B. straipsnis, yra tame, kad oponentas ima "Naujienu" žodžius be sąryšio su kitomis kritikuojamojo straipsnio mintimis ir tuo budu duo-da jiems platesnę prasmę, negu jie turi. Jisai paduoda iš dien-raščio sekamą citatą:

Butų didžiausia nesamo-nė, jeigu darbininkai tiek-pat savo energijos cikvotų kovai su smulkiaisiais biznie-riais arba mažaisiais farmie-riais, kuriuos stambus kapita-las smaigia kartais nema-žiau, kaip darbininkus, kiek ir kovai su kapitalistų korpo-racijomis ir trustais.

Rašytojas sako, kad čia, ap-skritai imant, "tiesa pasakyta"; bet girdi, smulkiau nagrinėjant, tai "ne taip yra." Bet ar "Nau-jienu" norėjo pasakyti dau-giaus, negu aplamą mintį, kuria galima vaduoties tiktai "apskri-tai"? Ne.

Yra senai žinoma visiems, kad aplama (darba) "apskrita", "abelna" tiesa dažnai pasirodo netiesa, kada ją pradėdi "nagri-nėt smulkiau", t. y. kada mėgi-ni ją priitaikyti atskiruose atsi-tikimuose. Bet jeigu pasakysime, kad kapitalistai krauja turtus iš darbininkų, tai bus tiesa, "aps-

krita tiesa"; bet mes juk žino-me, kad neretai kapitalistai ir nusibankrutija; tiesa yra, kad mokslinis socializmas yra dar-bininkiškas; bet kartu yra ne-užginčijamas dalykas ir tai, kad socializmo mokslą sutvėrė ne darbininkai; ir tt.

Aplama tiesa yra tiktai kelia-rodė, kuris mums padeda di-deliame dalykų įvairume nepa-mesti iš akių tikslo, prie kurio einame. Bet ji nėra atsakymas į visus konkrečius klausimus, — ką supranta ir drg. J. B., kuris duoda eilę pavyzdžių, priešta-raujančių augščiaus minėtajai "Naujienu" minčiai ir, to ne-vežint, visgi sako ir kartoja, kad la mintis yra tiesa.

Bet reikia pastebėti, kad jo pavyzdžiai nelabai tinkamai pa-rinkti. Jisai mini apie Tilžės "Ukininko" kovą su kunigais, a-pie "Darb. Balso" kovą su rau-donsiliais, apie Amerikos lietu-vių laisvamanių taktiką ir dar kitokius dalykus, neturinčius su "Naujienu" pakeltuojų klau-simų beveik nieko bendra. Mes kalbėjome apie darbininkų kle-są ir jos santykius su kitomis klesomis, o ne apie ką kita. Ir mes turėjome omenyje tuos santykius tam tikrų aplinkybių ribose, — į ką mūsų oponentas visai neatreipė domos.

Jau jo kritikuojamoje "Nau-jienu" citatoje nurodoma į "ka-pitalistų korporacijas ir trust-us"; o ilgokame paragafe, ku-ris eina pirm tos citatos, mūsų buvo da ir gana aiškiai aprašyta socialis sąstata visuomenės, kurios klesų santykius mes gvil-denome. Tenai minima stam-bus kapitalistai, kurie vien ki-tus žmones išnaudoja; tenai mi-nima mažesni kapitalistai, smul-kių savininkai ir žmonės, ne-turintys turtų, bet ir netarna-u-jantys kapitalitams. Ir tiktai po to jau išreiškiama ta "aplama tiesa", kuriai pritarė drg. J. B.

Mes, vadinasi, statome tam tikrą dėsni (butent, kad darbi-ninkų klesa privalo daugiaus kovot su didžiųjų išnaudotojų klesa, negu su mažaturčiais tik-tai tam tikrai visuomenei — au-gšto kapitalistiško išsiplėtojimo visuomenei, o mūsų oponentas kalba apie kovą su "dideliais" ir su "mažais priešais" visur — ir Lietuvos kaimuose ir Ame-rikos lietuvių "tautiškuose di-vonuose".

Turime todėl čionai pabrėžti, kad mes savo straipsnyje visai neketinome daryti "kovos teori-ją", tinkančią visoms šalims ir visoms gadydėms.

Pagalios dar keletas žodžių apie drg. J. B. kritiką mūsų ar-gumentų, kad

Tokia neišmintinga taktika staciai kenktų darbininkams, nes jis stumtų smulkiuosius biznieriis ir mažesnius farmie-rius į stambiojo kapitalo glėbį: reiška, stiprintų ar-šiausius darbininkų išnaudo-tojus.

Girdi, tas argumentas kritikos "neišlaikęs". Kodėl? O-gi ve: Jeigu stambusis kapitalas biznieriis "smaigia kartais nemažiau, kaip darbin

Jaunuomenės Skyrius

Balis Sruoga.

Dangus Užsidegęs.

Dangus užsidegęs karšta ugnimi...
Vėl vienas klajoju
Dumas bedumoju.
Ir godas kerštingas pinu širdimi!...
Inkiro ant žemės bedalės klajot!
Noriu aš pakilti.
Sužadines viltį
Ir psalmes mėlėnei dangaus tegiedot.
Kaip skruzdė ant žemės klestu jau senai
Tos pačios svajonės.
Tos pačios karionės,
O dega ugnis danguje taip karštai!
Taip gaila jaunystės ugninės širdies—
Be laiko jau vysta!
Bet gandas jau sklysta:
Gana prakicktosios ant žemės buities!...
Kaip vakaro saulė skliautus uždegsiu!
Paskui gi nurimęs,
Kaip žvaigždė-skrajuolė danguj, nukrisiu...
(Pirmasai Baras)

SIKIM, SESUTE!

Rytuos jau prašvito saulutė
Ir žaidžia kaitriais spinduliais...
E, sikiim, sesute,
Prie tikslų—saulinias keliais!
Mus kelias eškėčiais išklotas,
Kelį laukia priešai pikti;
Bet siekis svajotas,
Tie mūsų troškimai šventi—
Kas drįstų tatau mums atimti?
Smerkime nunai rankas—
Dar kartą atgimti
Ir siekti prieš vėją, bangas!
—Alb. Rasa.

AUSRELĖ PRAŠVITO

Štai, rytuos, ausrelė prašvito!
Saulutė iškilus augštai
Vargdieniai jau siekia kits kito,
Kad delnus sunėrus tvirtai:
Draugai, mes kentėjom dėl po-
ny,
Jiems mūsų vargai negalvoj!
Tikėjom ir klausm̃ valdonų
Ir dusom biauroid priespaudoj...
Gana! Savo delnus sunėrę
Te nevieši mus tarpe bailums...
Mes viską čia esam sutvėrę,
Čia viskas priklauso tik mums!
Sukruskim, jau laikas atėjo!
Gana viešpatauti tranams.
Štai rytuos laisvę prašnekėjo
Nualintiems mūsų draugams!
—S. A. D.—tis.

Kupstų Judošius.

(Vaizdelis iš 1905 m.).

Kupstų kaimo jaunimas kas
metas laukdavo vakacijų. Ir
buvo ko laukti. Laikė vakacijų
mat sugrįždavo iš miesto Luk-
šių Petras — mylimiausias jų

draugas ir mokytojas. Petras
niekuomet nesugrįždavo tuš-
čiom: tai knygelę, tai šiaip i-
vairių proklamacijų jis parvež-
davo Kupstų jaunimui. Nemo-
kančius skaityt jis pasikviesda-
vo pas save ir mokindavo. Aiš-
kindavo jiems apie įvairius val-
dalykų ir stengėsi neužmiršti
Jaunieji visuomet godžiai sek-
davo kiekvieną Petro žodį. Pe-
tras su jais neturėjo vargo: kiek-
vienas mokinosi jam užduotą
dalyką ir stengėsi neužmiršti
tai, ko buvo išmokęs. Jaunieji
ypač interesavosi darbininkų
klausimu — socializmu, apie
kurį Petras dažnai skaitydavo
jiems ilgų lekcijų. Galinga da-
rbininkų judėjimo banga toli-
mose svetimose jiems šalyse,
apie kurias pasakodavo Petras,
rodėsi, neužligio turės užlieti ir
tykųj Kupstų kaimą... Po kiek-
vienos lekcijos draugai ir dra-
ugės stačiom užversdavo savo
Petra įvairių įvairiausių klau-
simais. Petras gi niekuomet
neatsisakydavo duoti paaiškini-
mų. Jaunieji klausėsi ir stebė-
josi: iš kur tas Petras gali tiek
daug žinoti... Ko tik paklausai
— jis visuomet atsakys be ma-
žiausio svyravimo.

Mylėjo jaunieji Petra ir sten-
gės kuodaugusia išmokyti. Jei-
gu kas nors būtų paklausęs, kad
didokame Petro mokinių bur-
lyj randasi tokių, kur norėtų
jam blogo—vai, toks būtų užsi-
traukęs bėdos!
O betgi jų tarpe radosi įdavė-
jas—niekieno nemislytas ir nu-
nužurimas įdavėjas. Kupina
kerštų siela mojos ant jaunjojo
Petro ir tik laukė “geros pro-
gos”, kad pražudžius jį ir tuo
išplėšus jauniems drauga-
ms ir draugėms.

Niekas to netikėjo ir nelaukė
— bet sulaukė!

Gražus vasaros nedėdienis.
Saulė, rodos, žemė ridinėja. Vi-
sur, kur pažvelgi, tiek gražu-
mo! — nesuprasto, neišreikšto gražu-
mo! Ten, tarp reto alksny-
vingiojo mažas upeliukas. Vie-
nur kitur pasigirsta smagi spar-
nuoto daina... Pievų žirgeliai,
bitutės duzgia... O ten toli, toli
girdis tyli niuniuojanti daina...
Smagu!

Pavakarė. Petras su savo
mokiniais susirinko giraitė. Vi-
si, linksmy: Petras sandie skai-
tyt lekciją apie rusų japonų ka-
rę. Kas ja neįdomiausia? Žmonės
mat visai šneką: vieni sako,
kad didysis rusų valstijos vieš-
pats nenorėtų jos. Ją sukūręs
tas tolimasis rytų geltonveidis.
Kiti kalba dar kitaip.

Pradėjo, Tyliais bet rimtais
žodžiais Petras išdėstė valstybės
tvarką: kokia ji ir kieno reika-
lams betarnauja. Turčiai įjėsko
naujų grobių—užreikšė Petras.
To išnaudojimo, kuris viešpa-
tauja šalies viduje, jiems nega-
na. Jie nori dar daugiau, jiems
reikia naujų šalių, kur galėtų
sukūsti savo tavorus ir engt jų
šalių gyventojus. Bet čia neiš-
vengiamu būdu jie turi susidurti
su svetimų šalių valstybių to-
kia pat turčiais naudotojais,
kurie taipgi neatsisako nuo rie-
baus kashio... Kada jie nebesusi-
taiko, klausimą turi išrišti spē-
ka — ginklo spēka. Ta spēka—
beturčiai, apginkluoti nuo gal-
vos iki kojų. Tie patys, kuriuos
turčiai išnaudoja ir dar šiuočia
kauties už svetimus jiems reika-
lus... Ir tai dėsio toli, kol skriaud-
žiamieji mūsų broliai praregės
naują pasaulio šviesą—socializ-
mą!

Ilgai ir daug kalbėjo Petras.
Daugelis jo mokinių verkė... Bet
čia jau radosi pikta kerštininko
siela ir laukė patogios valandos.
Kada saulė nuslinko už girai-
tės, jaunieji rengėsi apelešt jį.
Šnekučiuodamies apie d r a u-
gų p o l i t i k o s prasižengė-
lių kankinimą visi ėjo namų

link. Umai Petras prabilo: —
Kur gi mūsų Jonas? Kas su juo?
Jo pasielgimai man išrodo per-
daug keisti. Reikėtų buti atsar-
giems...

—Ne! ne! ne!!! pertarė jį dra-
ugai ir draugės. Nei vienas nė
pamislų negalėjo, kad Jonas
drįstų likti įdavėju.

Pasiekę Petro kiemą draugai
atsisveikino ir nutarė susirinkti
to paties vietoj sekamą šventadi-
nį. Petras žadėjo skaityt lek-
ciją “apie Revoliuciją”.

Draugai išsiskirstė.

Tylus nedėdienio vakaras.
Žmonės jau sumigo. Vienur ki-
tur girdėt šunų lojimas. Tylu,
ramu. Petrai kažkodel taip ne-
jauku, nesinori eit gultų. Nenor-
ėdamas išbudyt senų tėvų jis
nuėjo į “atsargos kambarį”, kurį
jis buvo įsirengęs kluone. Atsi-
gulė ir užmigo.

Naktį jį išbudino rustus oficie-
rio Borisovo balsas: “kelkis!”
Petras atidarė akis ir pamatė
nelauktus svečius umai stvėrėsi
už priegalyvės norėdamas išsi-
traukt revolverį. Stiprus smu-
gis kardo rankena paguldė jį
ant žemės. Oficieras suprato,
ko nori Petras ir smogė jam gal-
von. Lauke stovėjusieji dragu-
nai tuoj suvirto į vidų ir prasi-
dėjo kankinimas. Visą sukru-
vintą jį vėliau nutempė į butę.

Išbudinta sena Petro motina iš-
gastingai žiūrėjo į sukrvintą
sūnų ir apalpo. Kuomet ji atsi-
gavo, kareiviai dar tebekankino
Petra. Tarp kitų motina paste-
bėjo vieną Petro draugų — Jo-
nų oficiero uniforma. Jonai!
riktelėjo ji ir vėl apalpo. Oficie-
rius paliepė išvest Petra į sodną
ir prižiūrėti prie obelų...

Kupstų jaunimas neteko my-
limo savo mokytojo ir draugo
Petro. Bet jo paskleistas mirtis
brendo juose. Nei vienas ne-
norėjo susitikti su “Kupstų Ju-
došium”, taip vėliau tapo pavar-
dyta Jonas. Visi vengė suminėti
jį. Tik senoji Petro motina, klu-
podama prie sūnaus kapo, daž-
nai suminėdavo tikrąjį “Kupstų
Judošius” vardą...

Neužligio “Kupstų Judošius”
rasta nusizudžiusį savo kluone.
—Girių Paukštis.

Naujas Sumanymas.

Lietuvių Socialistų Jaunu-
omenės Lygos 1 kuopa praitame
mėnesiniame susirinkime, pri-
ėmė sekamą sumanymą: Įsteigti
knųgų fondą jaunuomenės švie-
timui Lietuvoje. Čia jau buvo
išrinkta komisija, kuriai paves-
ta to dalyko tvarkymas.

Kadangi, mano nuomone, nu-
tarimas gana svarbus, tai pasi-
stengsiu paaiškinti truputį pla-
čiau apie jį.

Pirmiausia reikalinga supra-
sti nutarimo prasmę. Ji yra se-
kama: Minėta organizacija, pri-
imdama tą sumanymą, padaro
iniciatyvą ir stengsis, pagelba
šios šalies progresyvių jaunu-
omenės, įvyginti jį gyveniman.
Kuomet susidarys ganėtinai spē-
kų, stversimės aktyvio darbo.

Visos progresyvių jaunuome-
nės organizacijos ir pavieni as-
mens, kurie išreikš savo pritari-
mą min. fondui, turėtų paauko-
ti (pagal išgalę) po keletą ek-
zempliorių naudingų knųgų ar-
ba tulą sumą pinigų, už kuriuos
butų galima nupirkti reikiamos
literatūros.

Knygnas turėtų būti po prie-
žiūra tam tyčia paskirto komi-
teto. Ir taip greitai, kaip tik bu-
tų galima, siųsti Lietuvon kny-
gas ten gyvuojantiems jaunu-
omenės rateliams, kurie jų reika-
lautų.

Iš šio paaiškinimo galima su-
prasti kokių tikslų lygiečiai pri-
ėmė aukščiaus minėtą sumany-
mą.

Dabar keletą žodžių apie to
sumanymo reikalingumą. Kad
Lietuvoje stoka gerų knųgų arba
rašų, apie tai kiekvienas žino.
Bet pasiliovus siausti dabarti-
nei pasaulio audrai Lietuvos ja-
nimas atjaus tą trukumą dar la-
biau. Prisižiūrėkime kas deda-
si šioj šalyj. Visi, kas tik gyvas,
griebiasi mokslo; visi godžiai
skaito laikraščius ir knygas; vi-
si trokšta pagilinti savo žinoji-
mą, kad permačius ir supratęs
kokoje atmosferoje jie gyvena
ir pasekmingiau kovojus už bu-
vį. Bet Lietuvoje tas troškimas
apšviatos bus kur kas didesnis,
nes tikimasi, kad po dabartinės
audros pirmu kartu Lietuvos is-
torijoje įvyks tikras dvasiškas at-
gimimas. Lietuvos jaunimas
stversis mokslo, o mes, budami
prie to prisirengę, jiems žymiai
pagalbėsime.

Tą nutarimą reiktų neatidėlio-
jant pradėti vykdyti gyvenim-
an. Tik pasižiūrėkime į mūsų
priešų eiles: jie visi dirba įtempe
spėkas; visi rengiasi prie aštrios
kovos su naujomis įdėjomis Lie-
tuvijoje. Klerikalai jau senai šu-
kauja apie tai: organizuoja vy-
čių armijas, renka aukas, rengia
tinkamos literatūros ir įvairiais
budais stengiasi įsiveržti su visa
savo dumimo masinėria į Lie-
tuvos jaunimo eiles, kad užstel-
bus tik ką pradėjusių pietoties,
naują idėją.

Šiandien Lietuvos jaunimas y-
ra suvargintas, nualintas sunkia-
gyvenimo našta; jis reikalauja
mūsų pagalbos. Taigi nenusuki-
me savo veido nuo jo. Meskime
visus savitarpinius gincius ir ne-
susipratimus ir padavę vieni ki-
tiems rankas dirbkime jo labui.
Pastokime kelią juodiesiems
draugijos elementams, rengi-
mės prie naujo prakilhaus dar-
bo, kuris atveityj gali išduoti pui-
kių vasių.

Tatai mes atsišaukiame į ju-
mės progresyvių šios šalies jau-
nuomenę reikalaudami jųjų
pritrimo ir bendro darbo šia-
me dalyke. Savo ratelių susi-
rinkimuose svarstykite šį klau-
sinąj rimtai ir neatsidėliojant.
Paskelbkite savo nutarimus, ar-
ba išreikškite savo nuomonę, per
laikraščius. Mes, lygiečiai, lau-
kiame jūsų balso.

—A. Dvylis.

Mokinkimės.

Šioje vietoje nekarta jau bu-
vo raginta draugai jaunuoliai
(ės) lavintis. Leiskite ir man
tarti vieną-kitą žodelį.

Pirmiausia: kas nenori lavi-
ties? Bent tarp pažangiosios
mūsų jaunuomenės tokių neras-
tume, kur nenorėtų lavintis.
Man teko dalyvauti mūsų jau-
nuomenės draugijėlėse bei ra-
teliuose ir visur mačiau vieną
ir tą patį — norą lavintis.

Tai kodėlgi mes taip mažai
turime toliau prasišiekusių drau-
gų ir draugijų? — paklaus tu-
las. Apie tai aš ir noriu pakal-
bėti.
Kaip jau sakiau, gero nero mūsų
jaunuomenės niekuomet ne sto-
kuoja. Tik viena bėda, kad ša-
lia to gero nero mūsų stoka
tokio jau gero nero pasiryžimo
bei ištvėrmės. Mes greitai puo-
lame prie bile naujo dalyko.
Bet vietoj studijavus jį, vietoj
mokinis rimtai ir neatsidėliojant
— mes taip pat greitai “atsikan-
dame” ir įjėskome kitos nauj-
nybės. Tai, rodos, didžiausia
mūsų jaunuomenės yda, kuri
butinai reikalauja gydyti.

Aš, žinoma, nenoriu pasakyti,
kad šitaip elgiasi visą mūsų jau-
nuomė. Bet didžiama jos —
taip.

Daugelis gal pasakys, kad
mums, bemokslams (ėms) jau-
nuoliams, stoka gerų rankve-
džių ir net pačių mokytojų.
Tai tiesa. Bet aš pasakysiu,
kad yra nedovanotina nuodė-

švėnytujų Valstijų Valdžia reikalauja, kad jūs sutaupytumėte py-
čių kaulėlius — Išsaisykite ir sudėkite juos į Laisvės baką, vidu-
je įeinant nuo Canalport ave.

KLEIN BROS.

HALSTED & 20th STS.

Didelis Supirkimas ir Išpardavimas

5800 Porų Čeverykų

Geriausios prekės iš Winthrop—Ives Co., 1243 Wabash ave., Mail
Order sandėlis, už pigiau negu žalia medega kainuoja.

Be klausimo vienas iš nepaprastiausių čevery-
kų iš pardavimų matė Chicago per kelis metus.
Winthrop-Ives and Co. užlaiko vieną puikiausių
eilę čeverykų šalyje. Jie išsiuntinėjo į mies-
tus visose dalyse valstijų. Jų visas stakas buvo
parduotas ant licitacijos — mes buvome laimin-
gi gauti didelę dalį jų taip pigiai, kad mes dabar
galime padėti šį sandėlių pardavimui už pigiau
negu prieitų metų kainos.

Motery 9 colių Bat-
kai glazed kidskin, ir
t. t., \$5.50 rūšis... \$3.85

Motery Vici kid juliet
naminiai sliperiai 2.50
rūšis... \$1.59

Motery Patentuoti col-
tskin arba dull kid-
skin čeverykai \$5 rū-
šis... \$2.95

Vyrų puošnūs čever-
ykai gūn metal calf-
skin, \$4 rūšis... \$2.79

Vaikų Čeverykai iš vici kid arba
patentuos calfskin, pora... \$1.19

Merginoms ir Vaikams čevery-
kai; patentuotos coll arba dull
kid, miosos iki 2 porai... \$1.98

Kudikiams minkštais
puspazdžiais čeverykai
paprasčia 75c rūšis, po
ra... \$2.95

Didelis Metinis Divonų Išpardavimas

Svarbiausias išpardavimas mūsų istorijoje.

Šis yra tvirtas prirodymas — bet nežiūrėti į tai las yra faktas.
Divonų išdirbėjai išpildo tik puse ty dabartinį užsakymų ir nie-
ko visai neima sekantiems prisitintum!

Sutaupymai laike šio Išpardavimo prasideda nuo
10 iki 40 procentų.

Wilton Aksomo divo-
nai 9x12 miera, pačios
geriausios kokybės, vi-
skas vienam šnote, be
siulių, stangiai supinta,
visi naujausij petrenu
ir spalvų, apkaunata tik
po... \$39.40

Lengvais Išmokėjimais
Lengvais Išmokėjimais
Lengvais Išmokėjimais

Bruselio Divonai 9x12
pėdų, stangiai austa, iš
vieno šnote be siulių,
visas vilnonis viršus, O-
Axminster Divonai. — 27x54 extra storos koky-
bės, gero šilko gaurai, šiam pardavime po... \$2.97

rientalės arba kvietku-
otos petrenos... \$18.80
Lengvais Išmokėjimais
Axminster Divonai —
9x12, extra stora koky-
bė, kerai vilnoniai gau-
rai... \$36.80
Lengvais Išmokėjimais
Lengvais Išmokėjimais
Lengvais Išmokėjimais

Axminster Divonai — 9x
12 — puikios kokybės,
puikios Wilton petre-
nos... \$27.60
Lengvais Išmokėjimais

Jau Atspausdinta Ir Galima Gaut

Paskendusis Varpas

Penkių Aktų Pasakos Drama

(Gerhardo Hauptmano. Vertė A. Lalis).

Vra tai puikiausias literatūros veikalas—pasaka-drama—koko
ligioli dar lietuvių kalba neturėjome. Kiekvienas, kas tą ve-
ikalą skaitys, skaitys ne syki, bet dešimt ir dvidešimt sykių,
ir vis negalės atsigerēt jo puikumui.

TEATRU MYLĖTOJAI, LOŠEJAI!

Pasiskubinkite tą veikalą kuogreičiausia įsigyti ir pastatyti
scenoje! Nepraileiskite progos. Kaina 50 centų. Adresuokite:

NAUJIENOS

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

me tų ir nepasipažinti su tos

šalies kalba bei literatūra. To-

kių draugų pas mus labai daug.

Nors tiesa amerikiečių social-

istinė literatūra yra neperturtin-

giausia. Vis dėlto, ji keliais

kartais turtingesnė nei musikė

lietuvių soc. literatūra. Paga-

lios mokantis anglų kalbą gali

gaut tinkamos literatūros iš an-

glijos. Tatai mums, gyvenan-

tiems šioj šalyj, butinai reikia

mokyties anglų kalbos—ne gat-

vinės, kuria tenkinasi daugelis

mūsų draugų, bet siekti plačiau,

mokyties literatūrinės kalbos,

be kurios juk negalima suprasti

gerų raštų.

Aš norėčiau duoti vieną “prak-

tiską sumanymą”, nors ir bijau-

si, kad draugai gali mane “už-

bombarduoti”. Vietoj tų men-

kos vertės diskusijų, kurioms

mes aukojame tiek daug bran-

gaus laiko mūsų t. v. “lavini-

mosi susirinkimuose”, sunaud-

kime jį išmokimui taisyklingos

lietuvių rašybos ir butinai anglų

kalbos. Tiesa, draugams, gyve-

nantiems mažesnėse lietuvių ko-

lonijose tatai pasirodys persun-

ku. Bet tokioms kolonijoms,

kaip Chicago, New Yorkas ir

Bostonas butų visiškai nesunku.

Tad pabandykite, draugai, la-

vinčios — rimtai ir su pasiryži-

mu!

—Vyterilis.

P. Š. — Butų geistina išgirsti ir

kitų draugų bei draugijų nuomo-

nių tuo, mano manymu, taip

svarbiu mums klausimu. — V.

Lošimas ir Jaunuomenė.

Tulose mūsų kolonijose man

teko pastebėti labai įsivyravusį

paprotį lošti kortomis iš pinigų.

Kuomet “kaziuoja vėde, suaugę

žmonės, išrodo keista ir žiurint

nesmagu darosi, bet kada mūsų

jaunuoliai užsiima tokio “ama-

tu”, tai nieku būdu negalima ty-

lėti nepasmerkus tokį nederanų

žygi.

Nereikia tečiaus manyti, kad

visi jaunuoliai užsiima “kazira-

vimu”. Visai ne, bet gera dalis

taip daro. Beto, neturiu tikslo

(Seka ant 6-to pusl.)

Buk Sveika

Nepavėlyk iš nesuvir-
skinto maisto nuodams
susirinkti į savo žarnas,
kurie esti įsinerę į jų
sistemą. Nevirškinimas,
užkietėjimas vidurių,
galvos skaudėjimas, blo-
gas kraujas ir daugybė
kitų bėdų paseks. Lai-
kyk savo vidurius va-
liais, kaip tuktastėnai
kitų daro, imant retkar-
čiais po dozų seną, atsai-
kančią, iš daržovių šei-
mynišką keptų gyduo-
lę.

Thedford's

Black-Draught

Mrs. W. F. Pickle iš
Rising Fawn, Ga., rašo:
“Mes vartoj

W. F. SEVERA CO.
EDAR RAPIDS, IOWA

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
3261 S. Halsted St.
Phone Drower 5052
Chicago

Mano šeiminiukus patėmijo per savo langą, kad tamsta nu-
stojot jiegū į pasiūtė man
suteikė tamstai pirmutinę pa-
gelbą. Ištariau jam šiedingą a-
čiu už patarnavimą, bet neslė-
piau ir to, būtent, kad jo atsi-
lankymas vargina mane. Va-
kare pas mane užėjo mano se-
nus draugas, daktaras Simbure,
kuris buvo mano gydytoju lai-
ke ligos. Jis papasikojo, kad
vyras, kuris suteikė man pirmą
pagalbą, yra vyresnis Poincarė
būdelio (taip jis vadino prof.
Poincarė) pagelbininkas. Vi-

Nežiurint tų bausių sapnų, atsikėlęs jis jaučiausi gana ramiai ir tvirtu. Šį kartą jis apsiėmė gauti dargi be svetimės pagalbos. Pusryčius valgiau su ytin geru apetitu. Vėliau valandėlę žeidžiau su Svingu, parašiau keletą laišku, perskaičiau laikraščių — žodžių, jaučiausi puikiai ir maniau esąs visai sveikas. Svingas išrodė nei ko susirūpinęs ir dažnai užrėgė. Maniau, kad tarp savęs jie prisitartino prie

—Taip, panašiai, bet negali-
ma daug kalbėt apie hipnotiz-
mą, kada turim reikalą su savo-
nu... Manykit kaip sau norit, aš
galiu tamstom pasakyt tik tiek:
Man pavyksta keliom minutėm
pervest jAVonan dali savo va-

... (Pabaiga sekamam num.)

Chicago ir Apielinke

DIDELIS GAISRAS

Sudegę milžiniški grūdų sandėliai.—\$500,000 nuostolio.

Kazin koku būdu kilęs gaisras vakar naktį sunaikino milžiniškus grūdų sandėlius Rondont, priklausančius generaliam Armour'o skerdyklų kompanijos manageriui, Arthur Meckerui. Trumpu laiku gaisras iki pamatų nušlavė septynis didelius būdinkus, šešis sandėlius ir apie 200 vagonų įtalpos grūdų. Viso nuostolių padaryta už penkis šimtus tūkstančių dol. Tokių milžiniškų nuostolių aplaikyta aciū tam, kad nelaimės vietoj nebuvo užtektinai vandens, kuo užslopinti šėstantį gaisrą. ušbėgę ugnagesiai delei to pasijuto esą bejėgiais. Gaisro pašvaistė buvo matoma keleto mylių atstume.

Prašo policijos užtarimo prieš policijos "pasikėsimus".

Pusamžis vyras, padavęs savo vardą kaip John Novak, 1722 Julian gt., vakar atėjo į Desplaines policijos nuovadą ir užreikšė, jogei jis reikalauja "protekcijos", kadangi West Chicago ave. nuovado policija padariusi "sumokslą" — nužudyti jį, Novaką. Novakas, tiesa, gavo "protekciją" — už geležinių stangų. Jisai bus atiduotas į nesveikapročių ligoninę egzaminavimui ir jeigu pasirodys nesveikapročiu — bus paliktas ten ant visados.

Nevykęs žygis.

Samuel Jacobs, 112 W. Erie gt., kitą sykį tikrai bus atsargesniu ir įjės valgyklon nesibedi didžiūos bumaškomis. Vis dėlto, jis turės kuo pasididžiuoti. Ir štai delko. Du nepažįstami vyrai vakar užpuolė jį išėjus iš tulos klerkstryčio valgyklos ir atėmė jo 71 bumaškų. Nors ten pat, skersai gatvės, stovėjo policistas, bet blogdariai spėjo ištrukti nuo jo kulkų. Tik neistruko nuo Jacobs'o. Jisai tol maršavo klerkstryčiu, kol kitoje valgykloje užklupo vieną užpuolusių jį banditų ir atidavė jį

į "džėlą". Pagautasai pasiskė esąs David Karash, gyvenęs 6165 Broadway gatvėje. Policija dabai medžioja antrąjį, kuris, sake, nusiņesęs pono Jacobso bumaškas.

Neteko mikroskopo.

Daktaras S. Didson, turis ofisą 1548 Belmont gt., kreipėsi į policiją prašymu sujieškoti jo "brangų mikroskopą". Nežinomas blogdaris vakar dasigavo jo ofisan ir išsinešė jį.

"Paliuosavo" nuo pinigų, automobilio ir... mergelės.

Nepažįstamas banditas vakar naktį iškarto labai negudry špąs ponui Heroldui Fordui, iš Indiana Harbor. Banditas pastojęs jam kelią Jackson parke ir... "paliuosavęs" jį nuo pinigų, automobilio ir mergelės. Banditas mat atėmęs iš Fordo pinigus ir automobilį paliepė jam eiti savais keliais, o sėdėjusiai automobiliuje panelei, Agnes Lambert, pasiūlęs savo "patarnavimą" — nuvežti ją iki namų. Panelė pasiūlymą priėmus, o ponas Fordas turėjo eiti namo pėsčias. Blogdarys nepagauta.

Užsimušę "pirmas elevatorio operatorius".

Fort Dearborn banko būdinkė vakar užsimušę tulas Charles Howell, elevatorio operatorius. Bandė įšokti pradėjusį kilti augštin elevatoriun ir, nepavykus, nupuolė šaftu nuo septinto augšto. Howell skaitoma pirmu modernaus būdinkų elevatoriaus operatoriu Chicagoje. Savo darbe jisai išbuvo virš 20 metų.

Metai kalėjimo už pavogimą britvos.

Teisėjas T. Brentano vakar nuteisė metams kalėjimo ir 100 dolerių pinigais pabaudos William Polinskį už pavogimą britvos, kuri neverta daugiau kaip 3 dol.

NAUJA KNYGA

Lietuvių Laisvamanių Federacija

cija tik ką išleido naują veikalą: "Minykų Kunigų Darbai Filipinų Salose". 64 pusl. Kaina 35c.

Knygelėje aprašyta rymo-katalikiškų zokonių šeimyninkavimas Filipinuose. Ji susideda iš ištraukų iš W. H. Tafto raporto Sav. Valstijų prezidentui, parupinto 1900 m. ir pasakui išspausdinto Kongreso rekorduose; ir iš vertėjo įžangos. Knygelė labai įdomi ir kiekvienam vertėtų ją perskaityti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 7, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PRANESIMAS "KARDO" SKAITYTOJAMS

Spaudoje jau buvo pranešta, kad rugpjūtio mėnesio numeris "Kardo", kurį dabar leidžia Lietuvių Laisvamanių Federacija, jau tapo atspausdintas. Jisai yra paduotas pačiam išsiuntinėti prenumeratoriams; vienok pačte jisai užkliuvo.

Chicago pasčtas atsisakė siuntinėti "Kardą", atasadamas, kad jo "dvasia esanti priešinga valdžiai" ir pasiuntė jį į Washingtoną, kad dalyką išrištų generalis pačto viršininkas. Todėl esame priversti laukti atsakymo iš Washingtono.

Mes, iš savo pusės, žinome, kad "Kardė" nėra nieko tokio, už ką valdžia galėtų prie jo kabintis. Kone visas jo turinys yra pašvestas kritikai religinių prietarų ir bažnyčios; tiegi straipsniai ir paveiksai, kurie paliečia politikos klausimus, yra atkreipti ne prieš valdžią ir ne prieš karę, o prieš Vokietijos kaizerizmą ir jo sebrus.

Taigi mes tikimės, kad pačtas "Kardą" išleis. Meldžiame skaitytojų turėti truputį kantrybės. —A. Ambrozevičia, Administratorius, 1443 N. Paulina St., Chicago, Ill.

WEST SIDE.

Susirinkimas.

Ketvergo vakare, rugp. 5, buvo LSS. 2-ros kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas, reikia pasakyt, visą laiką užėmė įvairių komisijų raportais ir vienu kitu menkesnės vertės nutarimu. Delei to prisiėjo atidėti sekamam susirinkimui net tokį svarbų dalyką, kaip LSS. konstitucijos projekto svarstymas. Aš manyčiau, kad draugai galėtų sutausoti daug brangaus laiko, jei neklusinėtų savo komisijų kiekviename susirinkime. Raportą reikalinga išduoti tik tuomet, kada randasi kokių nors naujų reikalų, kurių komisija nesijaučia esanti kompetentiška nuspręsti arba ir tuomet, kada darbas jau yra atliktas.

Sekamas nepaprastas kuopos susirinkimas turės įvykti pėtnyčio, rugsejo 13 d., toj pačioj svetainėj. Susirinkimas šaukiamas specialiai naujojo konstitucijos projekto apsvartymui. Todel visų draugų pareiga yra

Lietuvių Darbininkų Bučernių ir Groserių Susivienijimas Amer.

šaukia

Extra Susirinkimą

Seredoje, rugsejo (Sept.) 11 d., J. MIKALAJUNO SVETAINĖJ, 2334 So. Leavitt St., Chicago. Pradžia 7:30 valandą vakare. Taigi pranešam iškalno, kad kiekvienas atsilankytų. Bus svarbių apkalbėjimų kas link mūsų organizacijos. Meldžiame visus draugus pilnai prisigulčius prisibūti susirinkimui. Už nepribuvimą bausmė pagal nutarimą, arba įstatus. —Raštininkas.

atsilankyt į busimą susirinkimą. Ypač būtų geistina, kad dažniau lankytųsi į kuopos susirinkimus: senieji patyrę nariai. Pastaruoju laiku jie lyg ir aptingę. Tai negera. Nauji nariai kur įstojo kuopon mėnuo kitas atgal — kad ir dar taip gerai norais nevisuomet sugebi orientuotis painesniuose organizacijos klausimuose. Vienas tų klausimų yra — konstitucijos projektas.

Pastaruoju laiku 22 kp. neteko daug senų ir veiklių narių. Vieni jų pašaukti kareivijon, kiti persikėlė į kitas kolonijas. Vietoj jų betgi kuopon stoja nauji ir veikimas eina nepaprastu tempu. Tik reikėtų įtempti jėgas, kad tie jaunieji draugai galėtų pūnai atstoti senuosius, pasitraukusius draugus. Čia turi pasidaruoti senesnieji "kuopos veikėjai". Pirmas jų uždavinys, mano supratimu, turi būti toks: užinteresuoti naujuosius draugus skaitymu geros soc. literatūros ir steigiamąją Soc. Prop. Mokyklą. Pasidaruokite, "senieji veikėjai". —P.K.—lis.

LIETUVOS LAISVĖS FONDO TAISKYKLĖS.

1. Lietuvos Laisvės Fondas yra laikomas Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos Laikimo Pildomojo Komiteto (centro) globoje, kol tesės to komiteto įgaliojimas.
2. Lietuvos Laisvės Fondo pinigai yra suvartojami kovai už Lietuvos laisvę, kaip tai nurodyta įsteigiamoje rezoliucijoje.
3. Pinigai iš Lietuvos Laisvės Fondo gali būti išmokami dviejų trečdalių A.L.D. Tarybos centro komiteto nariui.
4. Lietuvos Laisvės Fondas susideda iš aukų ir mokesčių, kurias lietuviai darbininkai liuosu noru sutiks užsidėti.
5. Draugijos bei kuopos didžiūmos savo narių nutarimu užsideda mokesčius ant savo rengiamų balių ir kitokių pramogų ir ima extra įžangos nuo 1c. iki 3c. nuo žmogaus, o taipgi rengia balius, vakarus, prakalbas ir tt. Lietuvos Laisvės Fondo naudai.
6. Aukų rinkimu į Lietuvos Laisvės Fondą užsiima visi A. L. D. Tarybos skyriai ir visos draugijos, kurios nutaria tuo užsiimti ir praneša apie tai A.L.D. Tarybos centro komitetui.
7. Spaudžintus įgaliojimus, kvietas, stampas ir kitas popieras L. L. F. aukų rinkimui A.L.D. T. vietiniai komitetai ir draugijos gali gauti nuo A. L. D. T. centro komiteto.
8. A.L.D. T. skyrių vietiniai komitetai ir draugijos surinktas L.L.F. aukas ir atskaitas kas mėnuo pasiūnčia A.L.D. T. centro komitetui. Pinigai siūnčiamai išpirkus money orderį ant vardo K. Gugio, A.L.D.T. izdininko, 3233 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Kl. Jurgelionis, A.L.D.T. Laik. K-to Vice-Pirmininkas.

Del sužinojimo kareivių adresų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., July 19, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Giminės ar pažįstami vyrų, tarnaujančių Suvenyčių Valstijų kariūmenėj, jeigu norėtų su jais susirašyti, bet nežino adreso, gali adresą sužinoti kariūmenės valdyboje, paklausus ten laiškelio. Paklausimas reikia adresuoti šitaip: The Adjutant General of the Army, Washington, D. C.

MUSŲ TRYŠ G.

Gerumas, Gražumas, Gerdumas yra trys G, kurie padaro Trinerio Amerikoniško. Kartaus Vyno Eliksirą nepralankiamą vaistu visuose vidurių kėblumuose, labiausiai užkietėjime, nevirškinime, galvos skaudėjime, migreniujė, išputime vidurių, nerviskume, bemiagėje ir abelname silpnume ir tt.

Išdirbystės gerumas ir didelis gražumas padaro šį vaistą taip veikiu, kaip galima ir puikiausi gardumą padaro jį maloniui net ir silpniausiams viduriams.

Jo gerumas turi but permaltas, kuomet perkama ką nors, bet labiausiai kuomet perkama vaistą del vidurių netvarkumų.

Tamsta privalai reikalauj Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, nes gerumas yra jo pamatas. Aptiekose \$1.10.

Atsitikime reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlmo, išsinėrimo, tiūmo ir tt.

Nemėgink bandyti, bet tuojaus reikalauk nuo savo aptiekoriaus Trinerio Linimento. Tamsta nieko geresnio negali gauti. Aptiekose 35 ir 65 centai, per krasą 45 ir 75 centai. Joseph Triner Company, 1333 — 1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgarsinimas).

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6396
Vakarlais:
2911 W. 22nd Street,
Telephone Rockwell 6999

P. A. Baltranas

Pirmos klasės saldinių, Ice Creamo Sodos ir lengvų gerimų, cigary ir tabako. Taipgi turi automobilių patarnavimui.

P. BALTRANAS
616 W. 31st St., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 7351

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatinti, daryti ant užsakyto stulai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerių.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 stulai ir overkotai, nuo \$10 iki 18 dolerių.

Visai naujai vartoti stulai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiknamas stulai nuo \$3.00 iki \$7.50.

Aldara kasdien, nedėliomis ir vakarlais.

S. GORDON

1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. Drover 6369

P. CONRAD

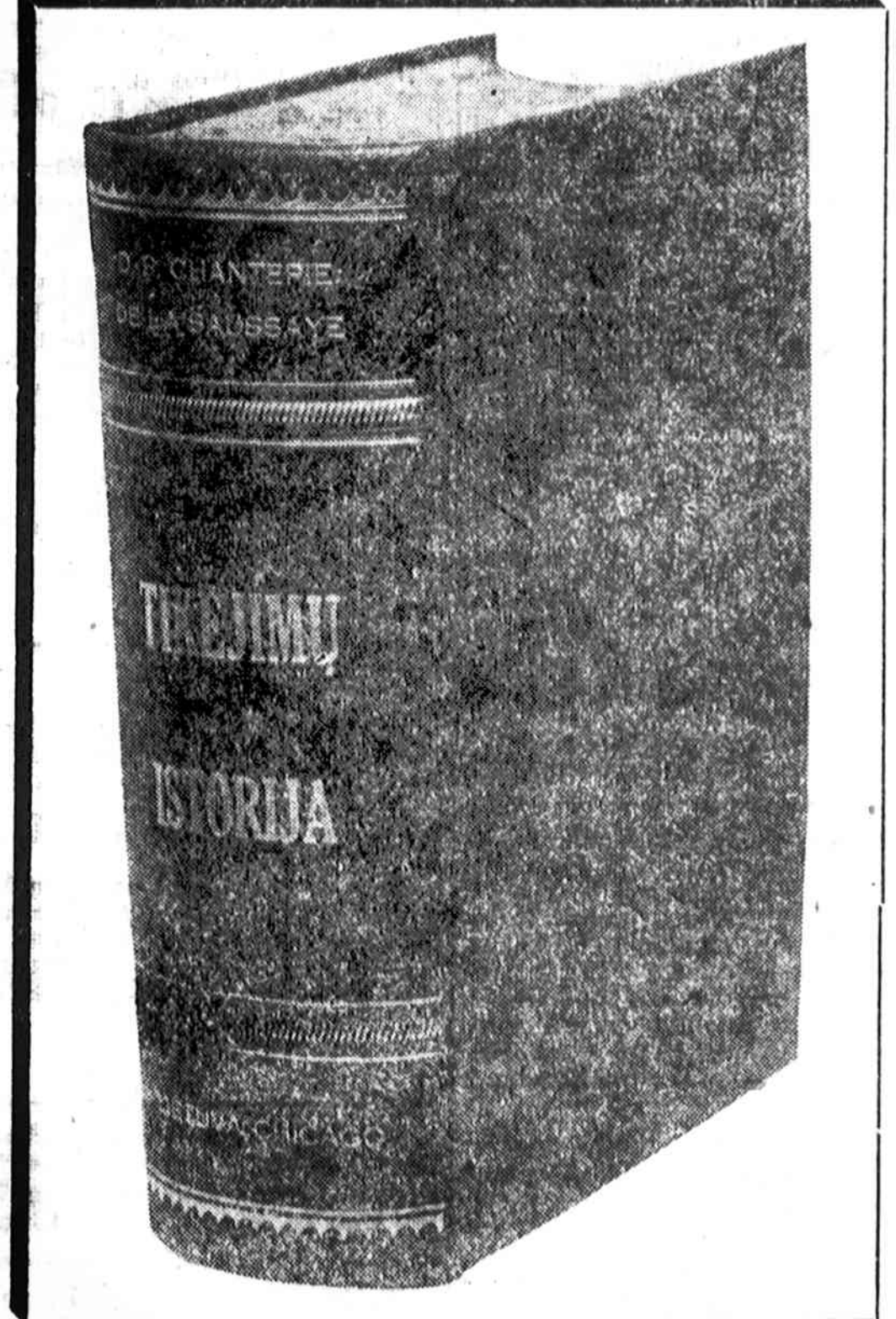
Fotografijas. Mes traukiame paveikslius dienomis ir vakarlais. Jaunavedžiams duodame kuopui kiausias dovanas. Carba atliekam gerai ir pigiai.
3130 S. Halsted St., Sale Mildos teatro.

Tel. Pullman 342

Dr. J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

Tikejimu Istorija

Parašė P. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE
Teologijos Profesorius.
Lietuvių kalbon vertė J. LAUKIS.

Šioje didžiulėje knygoje yra aprašyta visokie tikėjimai su daugybe paveikslių jų dievų, dievaičių, relikvijų, bažnyčių, šventiniųčių ir tt.

Ši knyga yra reikalinga ypatingai tiems, kurie šiokiu ar kitokiu reikalu susiduria su tikėjimu.

Zmogus, neturintis šios knygos, nedaug ką te galėtų pasakyt apie tikėjimus.

Knyga turi 1086 puslapius, gražiuos, tvirtuos apdaruos, kurių nugara ir kampai aptraukti skura, šonai audimo, o ant nugaros auksuotom raidėm užrašyta knygos vardas.

Tai yra stambus gilaus tyrinėjimo veikalas.

Kaina \$5.00.

Jos reikalaudami siųskite užsakymus drauge su pinigais į

NAUJIENOS

1840 So. Halsted Str., Chicago, Illinois

Sergėkite savo akis

Neužtikėkit savo regėjimo prietaisų by kokiam deprimyrušiam aptiekorinui auksorui ar keliaujančiam pardavėčiui, nes jie suveiks jus akimis tik dangian blogo. Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištyti jus akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darba atlieku belaukiant, užtikrintai. Je jums akiniai nebūs reikalingi, mes tai jums parodysime.

JOHN SMETANA
AKIU SPECIALISTAS
1001 So. Ashland Ave. Chicago
Kampos 18-tos gatvės
Čia bus lubos virš Pluff'o aptiekos
Tęmlytė į mano parą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 6 val. vakaro. Nedėliojė nuo 8 val. ryto iki 12 valandų dienos.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akis Eksaminuoja Dykal
Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksia regėjimas. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometrą. Ypatinga doma atkreipiama į val. sus. Val. nuo 9 ryto iki 6 vak. nedėdien, nuo 10 iki 11 dienos.
1049 S. Ashland Ave. kamp. 47 st
Telephone Yards 4517
Boulevard 6487.

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir vių chroniškų ligų
Ofisai: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 2693
VALANDOS: 10-11 ryto; 2-3 popietė; vakar. Nedėliomis 10-12 dienos.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3168 S. Morgan St. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 27 metai
Gyvenimas ir Ofisai
3349 S. Morgan St. kers 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 5 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarlais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai žinomas žmogus per 15 metų kairio patyrę gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo skausmą ir chronišką ligas, vyrų, moterų ir vaikų, onkologines metodus X-Ray ir kitokias elektro prietaisus.
Ofisai ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Park St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 6-8 vakarlais. Telephone Canal 2116.
GYVENIMAS: 5412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tiūtai.

Telephone Yards 5834

Dr. P.G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba Lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10-12 ryto; 6-9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel Yards 3654. AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

Paigiai Akušerijos Kolegiją; ilgal praktikuojusi Pennsylvanijos hospitalose ir Philadelphiaj. Pasiekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda roda visokiose ligose moterims ir merginoms.
3115 So. Halsted Str. (Ant antrų lubų) Chicago
Nuo 6 iki 9 ryto, ir 7 iki 9 vak.

DR. A. MONTVID

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1553 W. Madison St. Suite 600-612
Valandos: 10 iki 12 ryto
Phone Haymarket 2563
Nedėdieniais tik pagal sutartį
Rezidentijos Telephone Albany 5546
2225 So. Leavitt St. Kampos 22nd pl.
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Phone Canal 4626

DOCTOR ROSS

Chicagos Specialistas

Gydo Užsenėjusias, Nervų Ligas, širdies, Vidurių, Kepenų, Inkstų, Pūsles, Šlapymo ir Visas Privatiškas Negales.

Dr. B. M. ROSS

35 So. Dearborn St. kampos Monroe, CHICAGO, ILLINOIS
Room 505 ir 507 Crilly Bldg. Vakaruose elevatoriu iki Penkto augšto.
Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nedėdieniais 10 iki 1. Taipgi Panedėlyj, Seredoje, Pėtnyčioje ir Subatoje vakarlais nuo 7 iki 8 valandų.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ant Durg. Lentg. Rėmy ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po \$1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3903-3935 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ TAISYMO ŠAPA

Mes esame ekspertai tokiuose darbuose. Sutalsome sugedusius ant kelio, ir partraukiame sulūžusius. Darba atliekame gerai, greitai ir pigiai. Reikale kreipkitės pas: ADAM WIDZES,
Telf. Drover 2186. 3222 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pranešimai

Drangųjų pranešimus apie mirtis etc. dedame dykai. Nuo šio laiko betgi pranešimai (laišku, arba telefonu: Canal 1506) turi būti priduoti Redakcijai iki vakaro, ne vėliau kaip iki 8 P.M. Vėliau priduoti pranešimai nebegalės tilpti rytojaus numerį.

"Kardo" piknikas įvyks nedėlio, rugsėjo 8 d., 1918. G. M. Chernauko darže Lyons, Ill. Rengia Lietuvių Laivaviminių Federaciją. Kalbės visiems gerai žinomas adv. F. J. Bačiūšius, adv. Mulik, kuris veda Cicero laivaviminių bylų prieš Cicero klerikaliską miesto valdžią, ir geras kunigijos tarpuotojas kun. X. M. Mockus. Žiūrėti daugiau apgarsinime.

Lietuvių Darbininkų Būcierių ir Groserių Susivienijimas Amerikoje sukuria ekstra susirinkimą. Todel iš anksto pranešame, kad kiekvienas atsilankytis. Bus svarbių apkalbėjimų organizacijos reikale. Taigi visi turite būti priėmimo sėdimoje, rugsėjo 11 d., 7:30 val. vak. J. Mikalajono sale, 2334 So. Leavitt St., Chicago.

LSS, 2p. k. narių domai. Draugai, kurie esate apsiėmę nešioti literatūrą nedėlio, rugsėjo 8 d., būtinai atsilankykite d. S. Spurgio baronėn 2209 W. 23rd Pl. kaip 8 v. ryto. Tik būtinai atvykite laiku. Informacijos ir literatūra bus suteikta ant vietos. —P. Galiauskas.

Roseland, Ill. — SLA. 139 kp. mėnesinis susirinkimas bus subat., rugsėjo 7 d., 7:30 val. vak. Socialistų Svetainė, 1110 S. Michigan ave. (ant trečiojo lygio). —Visi draugai ir draugės atsilankykite, taipgi mananti prisirašyti prie SLA, meldžiamie atėiti. —Už rašt. K. Kalnietis.

Janų Lietuvių Amerikoje Tautiškoji Klubo netelėjimas bus pamedėty rugsėjo 9 d., 7:30 v. vak. Backo svet. 3201 Auburn ave. ir 32 St. Gerb. lo. Sejai, teikiesės pributi laiku. Komit.

Chicago Liet. Dr. Jos Sav. Pašalų specializacijos mėn. susirinkimas įvyks nedėlio, rugsėjo 8 d., 2 val. po pietų. Žvazdek Polek svet., 1315 N. Ashland ave. —Draugai, malonėkite atsilankyti laiku. Taigi ir tie, kurie esate padavę aplikacijas, pribūkite į susirinkimą. —Sekt. V. Asclia.

Indiana Harbor, Ind. — LSS. 217 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, rugs. 8 d., 10 val. ryto, pas draugą M. Mauricą, namė—3716 Beech St. —Visi draugai ir draugės malonėkite atsilankyti paskirto laiku, nes bus balsavimas LSS. konstitucijos projekto. Kviečiui ir naujus draugus norinčius prisirašyti prie k. ir likti darbininkiškos idejos pasekėjais. M. J. Mauricas.

LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks nedėlio, rugs. 8 d., 1:30 val. po piet. Mark White Square Club Room svet. ant viršaus. —M. T.

Roseland, Ill. — LMPs. 25-ta kp. rengia balių subat. 20 d. K. of V. svetainėje, naudai Motery Balso; scenoje bus įdomiausias spektaklis "Kunigas Maccas". Vietos draugai ir kuopų prašom tą dieną nerengti jokių pramogų, kad neužkeltų kien vieni kitoms. —Komitetas.

Draugiška vakarienė su program. rengiama LSS. 4 kp. rugsėjo 21 d., Mildos svet. Tikėtis galima gauti pas kuopos narius ir Aglinskio krautvėję, 2238 S. Halsted St. —Komitetas.

TMD. 22 kp. ekstra susirinkimas bus nedėlio 8 d. rugsėjo, 10 val. ryto, Fellowship svet., 832 W. 33rd pl. visi nariai atsilankykite, nes yra svarbus reikalas. —Valdyba.

Tolleston, Ind. — LSS. 209 kp. rengia balių, rugs. 8 d., 2 val. po pietu, Šlickos svetainė, 1520 Grand St., Tolleston, Ind. Pelnas nuo balius skiriamas padėgimui lėšų, kurios pasidavė paluosiuiot drg. A. Bimbą. —Komitetas.

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlio, rugsėjo 8 diena, 10 valandą išryto, Ausros Knygyno kambaryuose, —10800 Michigan ave. —Nariai, malonėkite atsilankyti visi, nes yra labai svarbus susirinkimas: turėsime išrinkti delegatus į VIII. tūkalo konferenciją, kuri bus rugsėjo mėnesį ir taipgi turim nubalsuoti keletą labai svarbių dalykų. Atsivėskite ir naujų draugų. —Org. A. N.

Kenosha, Wis. — Lietuvos Balsas De ugnis pereitau susirinkime bus subat. 7 d. rugsėjo, 7:30 val. vak. Kiekviena kiekvieno mėnesio subat. vakare, loj pacioj svetainėje. —Slit'z. Draugai, nepamirškite tai ir atsilankykite į sekanti susirinkimą. —P.S.

Springfield, Ill. — Pranešu draugams ir draugėms, kad LMPs. 16 kp. rengiamos prakalbos rugsėjo 8 d. šių metu neįvyks. Priežastis yra ta, kad kalbėtojas pavargo ir nemano pas mus atsilankyti. Tėval, kurie manote prirašyti savo vaikičius prie vaikių draugėlių "Atleities Ziedo", malonėkite atsilankyti rugsėjo (sept) 8 d. į Pet Hall'ns vietą, 7 Washington St. Nuskirta mokytoja ir netrukus pradės mokyti. Buty gėstinia, kad lietuviai rūpintusi bent kiek tiek pamokinti vaikūčius lietuvių kalbos rašybos. —Sektoretė.

Cleveland, O. — Clevelando Irakrono socialistų draugišką išvažiavimą įvyks rugsėjo 8 d., Bedford, Ohio, miksė. Prasidės nuo ryto. Vaziuot reikia iki 28 stopai (?) nuo Akrono, ten bus žmogus, kur nurodys vietą, įeinu lytu, tai nevažiuokite. —Sekt. V. V. V.

LSJL. 1 kp. ir LSS. 4 kp. bendras laivaviminių susirinkimas įvyks nedėlio, rugs. 8 d. 8:30 val. ryto, Ausros svet. 3001 So. Halsted St. Lektoriai aiškis kokia apsieta reikalingesni darbininkų klėsi. Prelegentas M. J. Olssijos. Draugai ir draugės susirinkite laiku. J. J. Jonušovičius.

S. L. S. D. a. 1 apakričio Jungtinė Taryba turės savo susirinkimą subat., rugsėjo (sept) 7 d. T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33rd St. 8 val. vakare. —Geriamieji chorų delegatai ir valdyba malonėkite pributi į šaukiamą Jungtinės Tarybos susirinkimą. Sekt. Frank Mazolas.

Mėnuo laiko atgal LSS. VIII Rationo Centralinis Komitetas nutarė surengti viešą susirinkimą, tikslu įvesti protesto rezoliuciją prieš neteisotą pasmerkimą myriop darbininkų vado Mooney, kuris laukia kartuvų Californijos kalėjime. Susirinkimas įvyks subatos vakare, rugsėjo 28 d. Meldžio svetainėje.

LSJL. Imos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks subat., rugsėjo 7 d., Ausros svet., 3001 So. Halsted St. Pradžią 8 val. vak. —Visi malonėkite susirinkti, nes turime daug reikalių nutarti. O taipgi reikės ir raštininkas išrinkti, nes senasis apleidžia Chicago. —Valdyba.

Dr. stės Liet. V. A. No 1, mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, rugsėjo 8 d., 12 val. po pietu, Davis Square Park svet., 44 ir Paulina gat. Draugės ir draugai, malonėkite laiku pributi, nes turime daug svarbių reikalų apspasstyti. P. R. D. Matas.

LSS. 81-oji kuopa nutarė statyti veikalą Netikėtas Sugrįžimas, nedėlio, spalio 6 d., 1918, taigi meldžiamie kitų draugijų toj dienoj nerengti panašių pramogų. —Rengimo Komitetas.

Soc. Prop. Mokyklos reikalai: —Visi tie draugai ir draugės, kurie manot lankyti Soc. Propagandos Mokyklą, malonėkite būtinai išanksto priduoti savo vardus, pavardes ir adresus sekretoriaus žiniui, kad gėrai prisirengs.

Socialistų Propagandos Mokyklos sekretorius, Ant. Jusas, 2252 W. 22nd str., Chicago, Ill., Tel. Canal 6265.

Atleities Ziedas vaikų draugijė rengia gražų vakarą, subat., spalio 5 d., Mildos svetainėje. Kitos draugijos malonėkite tą dieną nedaryti parengimų, o paremkite Ziedą. —Komitetas.

ASMENU JIESKIJIMAI

As. Vilimas Gražulevičius, pajieškau Petro Gražulevičius iš Suvalkų gub., Seinų pavieta, šažduo kaimo; taipgi giminti arba pažįstamų. Malonėkite išsiųskiti šiuo adresu: William Grady, Co. H. 48th U. S. Inf., Camp Stuart, Newport News, Va.

Pajieškau savo vyro Stanislovo Grybo. Kauno gub., Raseinių pav., Girdiškes parap., Tujainų kaimo, jau 12 metų kaip persisyrėm. As ir dukteris norime žinoti ar jis gyvas ar miręs. Prašau išsiųskiti arba kas žinote praneškite jo adresą. Kas pirmas praneš, gaus 85 vandenų. Aleksandra Grybenė, 732 W. 18 str., Chicago, Ill.

Pajieškau brolio Mateušo ir sesers Butkų, gyvenusių Massachusetts valstijoje, pueina iš Kauno gub., Raseinių pav., Erzvilko parap., sodos Banių. Kas žinote praneškite jų adresą, arba jie patys tegal išsiųskiti. Izidorius Butkus, 111 W. 14 St., Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolio Mykolo Briedžio, kuris keli metai atgal gyveno Chicago, Ill. Jisai paeina iš Kauno gub., Panevėžio pavieto, Sildubavo parapijos, Sibirių sodžiaus. Jis pats ar kas apie jį žinote malonėkite išsiųskiti. Aleksandra Stuknis, 56 E. 101 Place, Chicago, Ill.

Pajieškau pusseserį Kazimūną, O. nos ir Juzės ir pusbrolio Jono BALIŲ. Visi paeina iš Kauno gubernijos, Panevėžio pavieto, Rozalino parapijos, Beliškių sodžiaus. Girdėdau, kad gyvena Philadelphiaj. Pa. Jie patys ar kas juos žinote, malonėkite išsiųskiti. As esu Solomėja Zemačiūnukė, po vyru Weshatena, 56 E. 101 Place, Roseland, Illinois.

Pajieškau savo svogerio, Antano Zubricko, prasišalino nuo musų ir paliko du vaiku, pirma gyveno North Chicago, dabar išvažiavo į kitą miestą. Prašau išsiųskiti 6 dienas. Bus viskas dovanota. Kas jį žinote, priduokite jo adresą. Joe Laurinat, 4417 S. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pačios, Konstancijos Staškevičienės (iš namų Gabrysavičiukė), Kumiškių kaimo, —Raudondvario parapijos, Kauno pav., ir gubernijos. Gyveno apie 9 metus Shenandoah, Pa.; turėjo sūrą. Jei kas jį žinote praneškite man. Ar jį pati tegal atsiųskite man su bernijos pasportu ir bilietu. Labai busi dėkingas ir atlysinu, nes jai tas pasportas nereikalingas. Stanis. Staškevičius, 851 W. 31 pl., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA raudon švarus, šviesus kambarys elektros šviesa, maudynė, nedidelė šeimyna. Mrs. P. Urbonienė, 3313 So. Halsted St., Chicago.

PASIRANDAVOJA gražus kambarys su rakandais, del pavieniu vaiku. 3240 Emerald Ave., Chicago.

JIESKO KAMBARIŲ

VAIRINAS, pajieškau kambario pas laisvą šeimyną — vienam. Geistina, kad būtų east side nuo 4380s 5500s gat. Meldžiui atsiųskiti laisuku į Naujienų Ofisą, pažymėdami No 39.

JIESKO PARTNERIŲ

\$200 į mėnesį algos del gero biznio žmogaus su \$2500 valdyti kiekviena doleri jo pinigų ir tie patys pinigai yra visi užtikrinti. Galima išsiųsti pinigų bile kada pranešus prieš dešimt dienų. Turi suprasti angliškai. Rašykite: Box 41, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PIHIRODYMO BIURAI (U. S. Free Employment Service) Iškanti tie darbo kreipkitės šiais adresais: 116-122 N. DEARBORN ST. arba 103-107 SO. JEFFERSON ST.

Už darbo parupinimą užsiuoke tuose valdžios istieguose ir užlaikomose biurose nereikia nieko mokėti. Yra daug vietų, kaip Chicago, taip kitur, kur reikalauja visokios rūšies darbininkų — ir fabriku, ir kasyklas, ir ukius, ir šiaip įvairias įstaigas — kaip vyru, taip moterų ir vaikų, kaip smulkiųjų, taip paprastiesiems darbams.

—REIKIA kiek nors patyrusios prie namų darbo merginos arba moters, geroj šeimynoj. Vaiku nėra. Dorbas lengvas. Kreipkitės adresu: Naujienos NN 42.

ADVOKATO ofisui reikia merginos stenografės; turi žinoti gerai angli kalbą ir pusėtinai lietuviškai. Kreipkitės asmeniška arba laišku, pažymint savo patyrimą ir laukiamą mokeskį. — K. GUGIS, 127 N. Dearborn, Room 1111-1113.

REIKALINGA ledu traukėjų ir duobininkų ir ledu svirusų, 40c į valandą, 10 ir 11 val. darbas. Consumers Co., 35th st. and Normal ave., Chicago

REIKIA gerų tvirtų moterų del dubuvis darbo. Gera mokeskis. 901 18th st., Chicago, Ill.

REIKIA angliu metėjų, \$55. Kambaris ir valgis. Chicago Beach Hotel, 31 and Cornell ave.

REIKALINGAS tuojaus patyres bartenderis "Union" — unijos mokeskis. Turi būti blaivus. Meldžiui išsiųskiti šiuo adresu. J. K. Jutelis, Box 26, Divernon, Ill.

REIKALINGAS bartenderis virš 45 metų. Pastovus darbas. Gera mokeskis. Atsiųskite į 2065 W. Coalton st., Chicago, Ill.

REIKALINGA GENERALIŲ PARDAVIŲ VYRU. PARDAVOTI VISUOSE DEPARTMENTuose PO VISA KRAUTVIE. VYRU, APSIPAZINUSIAM SU INVAIRIOS RUSIŠKIS PREKEMIS, SI VIETA SUTELKIA YPATINGA PROGA IR GERA MOKESTI. ATSIŲSKITE. KLEIN BROS., 20 and CANALPORT AVE 3rd fl.

REIKALAUJAM atsakančio kriaučiūsi, būtinai, kuris suprantą apie darbą ir biznio reikalus. Su mažą pinigų gali pristoti į tą biznį. Biznis yra atsakančiai išdirbtas ir darbas yra į valias.

Taipgi reikalaujama paprastų kriaučiūsi prie moteriško darbo. Gera užmokeskis geriems darbininkams. Malonėkite atsiųskiti kaip galima greičiau šiuo adresu: 4465 W. Harrison St., Chicago, Ill.

REIKALINGI 6 vaikai del išnešiojimo Naujienų Bridgeport distrikte. Atsiųskite pas J. B. Aglinską, 3238 So. Halsted St., Chicago.

REIKIA angliakasių į Kentucky, pavieniu arba vedusiu vyru su šeimynomis. Gali uždirbti gėrą algą. Mes apmokėsime visas išlaidas kelionės, be ofiso. Dykai. Atsiųskite: 30 S. Canal St., 2ras augštas.

REIKALAUJAME pardavėjų. Galima uždirbti daug pinigų. Dabar yra patis laikas. Kiti pardavėjai gerai uždirba, taigi galite ir jus. Atsiųskite laisuku į Naujienų ofisą pažymėdami N 40.

REIKALINGA pagelbininkai į lietuvių ir leiberial. Gera mokeskis. Pastovus darbas. American Building Foundry Co., 2300 So. Springfield, ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS bučeris mokantis lietuviškai angliškai ir lenkiškai. Phone: Monroe 2545; 1645 Wabansia Ave. Chicago.

REIKALINGA moterų mokykles austi rankinėmis staklėmis. Gera mokeskis mokantiems. Gali uždirbti iki \$15 iki 20 dirbant nuo šmotų. Valandos 7:30 ryto iki 5 val. po pietu. Subatote pusė dienos. Olson Rug Co., 28 S. Laflin st., Chicago.

PARDAVIMUI

DIDELIS BARGENAS. Parsiduoda grocernė lietuvių ir svetimauciu apgyventojų vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Būti šia savaitę parduotas. Parsiduoda atsikrati stakri arba su fikėre. Priežastis parduomu — savininkas išvažiuoja ant farmų. Atsiųskite ant adresu: 2956 So. Union Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 5480.

PARSIDUODA cigaru ir saldinių ir valgomųjų daiktų krautvė. Parduosiu labai pigiai, bet turit skubinties pirkti, nes turiu išvažiuoti į kitą miestą. Petras Pilvitis, 1908 Canalport ave. Chicago, Ill.

PARSIDUODA (tabako, cigaru, saldinių ir tt. KRAUTVIE. Turit parduoti greitai laiku iš priežasties Seimyniškų reikalu. Adolf Pocevičia, 1916 Canalport Ave., Cor. String St.

PARSIDUODA bučernė ir grocernė, du automobiliai, Packard, Lemora ir Fordas, abie gerame stovyje. Atsiųskite 3355 W. 38th St., Chigo.

PARDUODU grocernę labai pigiai su namu arba be namo. Randa pigi. Namas naujas, 3 metal statytas, 4 pagyvenimų ir 4 kambarius, 5 tas laizginiui. Savininkas važiuoja ant ukės. A. K., 817 W. 34th Place, Chicago

AUTOMOBILIAI

AUTOMOBILIUS ant parduavimo 2-ju sėdynių, kaiti pataisytas, \$135. Ontario Garage, 6840 Stony Island ave., Phone Hyde Park 2534.

PARSIDUODA 5 sėdynių automobilus, vertės \$1600 už \$650, visai kaip naujas; elektros stateris, nauji laiptai, naujos elektros batijos. Viskas moderniška. Atsiųskite po 5 vakaro. 3222 So. Halsted st

PASKOLOS-MORGEČIAI

ANT PARDAVIMO pirmas mortgėjus. Kas turite pinigų, tai yra gėra proga padėti saugioj vietoj. Paskolos už 1000 dolerių, turit sumų meldžiui išsiųskiti šiuo adresu: V. Rumbaks, 948 W. 36th St., Chicago.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI: Lengvi išmokėjimai, primisui lota arba automobiliai, pirmu įmokėjimu. 5140 ir 5142 So. Kolner ave. 2 namu, nauji lošas 60x125, elektra, gasas ir tt. Kaina \$2800.

McDONNELL, 2630 W. 38th Street, Aldara 9 ryto iki 9 val. vak. kasdie. Telefonai: McKinley 3543 ir 1643. 1119 W. 47th St. 5-5 ruinaai, randa \$252.00, kaina \$2500.

McDONNELL, 2630 W. 38th Street, Aldara 9 ryto iki 9 val. vak. kasdie. Telefonai: McKinley 3543 ir 1643. 3228 Paulina st., 7 kambarių namas, maudynė, beizmentas, azuolofloras, kaina \$2900.

McDONNELL, 2630 W. 38th Street, Aldara 9 ryto iki 9 val. vak. kasdie. Telefonai: McKinley 3543 ir 1643. 4125 School st., arti Milwaukee, Crawford 4-5 kambariai, tinkavota, lotas 37x125, elektra, skalbykla, cemento beizmentas, kaina \$4000.

McDONNELL, 2630 W. 38th Street, Aldara 9 ryto iki 9 val. vak. kasdie. Telefonai: McKinley 3543 ir 1643. 5635 Oakley ave., 5 kambariai, bungalov, elektra, cementinis beizmentas, concrete pamatas, lotas 34x125, kaina \$3000.

McDONNELL, 2630 W. 38th Street, Aldara 9 ryto iki 9 val. vak. kasdie. Telefonai: McKinley 3543 ir 1643. 4125 School st., arti Milwaukee, Crawford 4-5 kambariai, tinkavota, lotas 37x125, elektra, skalbykla, cemento beizmentas, kaina \$4000.

PATIRK SIUOS BARGENUS — Murinis namelis arti 29tos ir Lowe ave., du 4 kambarių flatai; puikus rumas atloke; vertas \$2800, bet parduosime už \$2300, užbaigdam nejudinamajį turtą.

Muro namelis arti 31-mos ir Union ave., puikus kambariai, puikus medinis garage; vertas \$2500, bet pasenęs savininkas, sako, parduos už \$1800.

Medinis namelis 832 W. 34tos gatvės. Lotas 25x148; Savininkas reikalauja \$2500, bet neturi pinigų parduoti. Gera proga, kaina 2100.

Muro ir medžio namas, 926 W. 34-tas place, lotas 50x142, puikus įardas; augykite patis daržoves į tiktai \$3500.

10157 S. Aberdeen st. 5 kambarių medinis namelis, platus lotas, vištinycia ir barnė; gys galite laikyti karve, turėti vištų ir patis auginti daržoves, kaina tikiai \$2300.

10170 S. Vincennes Rd. pasie sako parduosianti greitai už \$2500. Šis yra ypatingas bargenas. WINTON and NARTEN, 6447 S. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA — TIKRAS NAMAS Englewood'e, 7 kambariai, plytu ir akmuo fundamentas, furnaces, azuolinės grindis, porcelinė plumbervystė, skalbynycios, "storm" langai, skėrnai. Naujai malevota, geras garzius, makademuta gatvė, arti gėros mokyklos ir bažnyčios. \$3,300. C. A. Robbins, 5095 Eggleston Ave., Chicago.

PARDAVIMUI 4-5 ir 6 kambarių namelis murinis ir medinis, už jusų pačių kainą; išmokėjimai kas mėnesį taip pat kaip randa. Turi but parduota tuojaus; arti Crano Co. dirbtuvių. Iškite Archer-Cicero karą iki Tripp ave. Bauehwitz, 5107 Archer ave.

NAMAI-ZEMĖ

DOBILŲ ZEMĖ UKES

Mes savinamės apie 100,000 akru puikius ukės žemės Menominee paviete, Upper Peninsula Michigan'o, arti Green Bay krantų, kuriuos mes parduojame ukėms po 40 akru, ir augėliau. Zemė yra su moliu, tinkanti abelnei ukininkystei, kviečiams, miežiams, avizoms, rugiams, bučėms, cukriniams burokams ir tt. Čia ukininkai turėta verslamsie pienninkyste ir augindami, kiales ir avis. Ten yra puikius keliai, geras mokyklos, bažnyčios, kaimiška prisutinto krasta, geri kaimynai ir viskas yra arti kas reikalinga. Apsigvenusiam nėra takų per penkis metus. Kodel neidėti savo pinigų į gėra zemę, kur jie bus saugūs ir aprūpinati ateiti. Eikite ant ukės, kuomet jys busite prisirengę, bet pirkti dabar, kuomet šį gėra zemę parduodama pigiai.

Rašykite mums del platesnių žinių kas link labai žemos kainos ir lengvu išmokėjimui.

Mes galime duoti jums gėrus nurodymus.

S. CRAWFORD & SONS, 645 First National Bank Building, Chicago, Ill.

RAKANDAI

\$50 NUPERKA mano \$200 Victrola, delmantinis adatos, ir rekordus. Taipgi \$850 player pianą už \$225. Taipgi rakandus, naudotus tikiai 90 diena. Primisiu Liberty Bond sus. Prisisiu daiktus "C. O. D."

Mrs. A. Schwartz, Rezidencija, 3222 Jackson Blvd, arti Kedzie

IVAIURS SKELBIMAI

TAUPYKITE PINIGUS.

Atneks savo senas šynas (tires). Duok jas perdirbi kaip naujas musų užtikrintu perdirbimo procesu.

Vulkanizavimas Musų Specialybė HOFF BROS. 1603 S. Halsted St., Parduvinai naujos ir varotos šynos. Phone Canal 1173.

PRANEŠI VISIEM LIETUVIAMS SODAININKAMS IR DARBININKAMS, Sheridan, Wyo., kad as užlaiku FRUKTU KRAUTVIE ir perku fruktus bei daržoves, kaip tai: obuolius, grūses, slyvas, greipusus, mushmelons, tomeltes, orendzius ir tt. Turintis minėty dalykų pardaviniai kreipkitės pas mane: ANTANAS ROKENIS FRUITSTAND 137 N. Main St., Sheridan, Wyo.

MOKYKLOS

Pasisiųk patį suknį. Mes išmokinsime pasidaryti petrenus, sukirti ir pasiuoti bi kokios stailės suknį trumpu laiku. Maža mokeskis.

Specialis skyrus Mokiname rankomis išsiuvinėti ir siuti elektros mašinomis dienomis ir vakarais.

MASTER SEWING SCHOOL, J. F. Kasnicka, Prezidentas, 118 N. La Salle st., Prieš City Hall. Atsiųskite ant 4-to augsto.

WIRELESS ir AVIATION.

Pasirengti ant karės ar Industrijos kaip atsakančio OPERATORIUS ir inžinierius. Karė padarė reikalavimų daug didesnį už skaitliu darbininkų — Nepatroyk savo progos. Musų fakultetas yra Expertai Instruktoriai ant vandens ir ant žemės. Del katalogo adresuok MIDLAND UNIVERSITY, 53 W. Jackson Blvd., Tel. Wabash 5503, Chicago.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokiname: angliškis ir lietuviškis kalbu, aritmetikos, knygvėdytės, stenografijos, typewriting, pirkybos teisų, Vės. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politiškos ekonomijos, pilietiškos, dailiarasytės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES, 6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 S. Wells St. 137 Mokyklos Suvaljos. Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomat. Lengvi išmokėjimai. Gwarantuoti išmokinti jys pasiuti suknus už \$10. Phone Seeley 1643 SARA PATEK, Pirmulak

MOKYKSI KIRPIMO IR DESIGNING VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ APREDAU

Musų sistema ir ypatingas mokymas del derys juo žinovu ir trumpu laiku. Mes turime didžiulius ir geriausias kerpimodelingne ir siuvimo skyrius, kur mes su mokytume praktiškai patyrimu kuomet jį mokytės.

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose. Jys esate ukeivėdami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — diena ir naktis. Mes turime specialiaai pigi kainą.

Patrenos daromos pagal Jūsų męgą — oile atlaide arba dydiu, iš bile mažu knygos.